

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

INFORMATOR EKOTURYSTYCZNY 2012

dla gości i domowników
gospodarstwa ekoturystycznego i ekomuzeum
„Na Karczaku”

Na kolejnych stronach znajdziecie praktyczne informacje turystyczne o okolicy Karczaku, gminie Trzcianne i szerzej o Dolinie Biebrzy, które zebraliśmy dla Was na początku 2012 r. Mamy nadzieję, że dzięki nim Wasza wizyta będzie przyjemniejsza, mądrzejsza i pełna ciekawych doświadczeń, a jednocześnie nie będzie ona obciążać środowiska bardziej niż to nieuniknione. Bardzo staraliśmy się, aby informacje były wyczerpujące i aktualne, więc sięgaliśmy do źródeł Biebrzańskiego Parku Narodowego, gminy Trzcianne, nadleśnictwa Knyszyn, na portal turystyczny Bagien Biebrzańskich i inne strony internetowe. Wybaczcie nam jednak, jeśli któraś z informacji nie będzie prawdziwa – nie byliśmy w stanie wszystkiego samodzielnie zweryfikować. Dajcie nam znać – poprawimy to. Niektóre informacje są wybrane subiektywnie - oczywiście, że polecamy sprawdzone przez nas atrakcje i usługi.

Życzymy Wam inspirującego pobytu na Karczaku i pełnych dobrych przygód wypraw w Dolinę Biebrzy, w przebogaty świat dzikiej przyrody, żywej tradycji i magii pogranicza!

Gosia i „Góral” Górcy

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

Witajcie na Karczaku!

„Na Karczaku” to miejsce na Pograniczu świata marzeń i „realu”. To gospodarstwo rolne wśród malowniczych pól na skraju Bagien Biebrzańskich. To nasz Dom, ogród, sad, łąki. Kolonia na uboczu. Miejsce, które dzielimy z naszymi Czworonogami oraz dzikimi sąsiadami-zwierzakami. Przestrzeń do spełniania marzeń, relaksu, ale i konieczność codziennej, przyziemnej krzątany. Twórcza przestrzeń dla różnych mądrych i potrzebnych działań.

Mieszkamy tu od kilku lat. Uciekinierzy z miasta. Neofici na wsi - niegroźni odmieńcy. Nie hodujemy zwierząt. Nie uprawiamy roli. „Produkujemy” za to bioróżnorodność. Uratowaliśmy stary sad z dawnymi odmianami jabłoni. Dajemy schronienie dzikim roślinom i zwierzacom. Troszczymy się o bagienną łąkę – ostoję dzikiej przyrody. Nasz ogród nie jest sterylny. Warzywniak, rabaty i inne uprawy są pielęgnowane w zgodzie z naturą. Poznajemy i staramy się zachowywać lokalne tradycje. Chcemy dzielić się naszą wioskową sielanką z innymi!

Nasz dom, w którym gościmy ekoturystów to kilkudziesięcioletnia drewniana chałupa. Ukwiecony przedogródek pełen rodzimych, tradycyjnych, wiejskich kwiatów zdobi najbliższe otoczenie. Wnętrze chaty - pomimo, że niedawno wyremontowane - zostało zachowane w podlaskim, wiejskim stylu. Unikamy tu plastików i niepotrzebnych „luksusów”.

Dwie przytulne sypialnie dla gości zostały przygotowane na poddaszu chaty – łącznie dla 7 osób. Łazienka i kuchnia są wspólnie dzielone przez domowników i gości. Nie oferujemy posiłków, lecz udostępniamy wyposażoną kuchnię i serwujemy napoje z ekologicznym certyfikatem oraz Fair Trade. Do dyspozycji naszych gości są hamaki, bogata biblioteczka przewodników i atlasów, internet, łąka i stary jabłoniowy sad na harce pod chmurką. Można wypożyczyć rowery i rozpałić ognisko.

W 2012 r. uruchomiliśmy Ekomuzeum w budynkach dawnej stodoły i chlewika. Jest tam pracownia tkactwa tradycyjnego, galeria fotografii, kino „Pod wiórem” i tworzona jest właśnie izba wiejska. Tu organizujemy warsztaty tkackie dla początkujących i inne zajęcia edukacyjne.

Staramy się dbać o otaczającą nas przyrodę. Praktykujemy ekologiczny styl życia. Zachęcamy także naszych gości do tej niewielkiej fatygi. Promujemy ekoturystykę jako sposób zwiedzania i zachęcamy do tego naszych gości. To dla nas naprawdę ważne, aby nasze codzienne działania oraz wizyty gości były jak najmniejszym obciążeniem dla środowiska.

Do agroturystycznego wypoczynku na Karczaku zapraszamy osoby indywidualne lub małe grupy spragnione kameralnego miejsca, w ciszy i spokoju, na pełnym luzie; osoby, które ponad komfort miękkiego łóżka i zbędne luksusy przedkładają pasję poznawania nowych miejsc, ludzi i odkrywanie uroków miejsc niezwykłych. Zapraszamy także wolontariuszy i osoby z inicjatywą, które chciałyby zorganizować tu fajne warsztaty, plener czy szkolenie.

Zobacz jak łatwo i przyjemnie jest żyć w zgodzie z przyrodą!

Serdecznie witamy na Karczaku!

Ekoturystyka – nasza wizja

Jesteśmy świadomi tego, że każda aktywność turystyczna wywiera wpływ na środowisko, więc chcielibyśmy z Waszą pomocą poprzez nasze ekologiczne, świadome zachowania w gospodarstwie agroturystycznym „Na Karczaku” i Ekomuzeum, a także na biebrzańskich szlakach, zmniejszać takie oddziaływania niekorzystne i wzmacniać te pozytywne.

Zależy nam, aby nasze gospodarstwo, gdzie przyjmujemy gości, a także nasze aktywności, po pierwsze - nie szkodziły, po drugie - sprzyjały zachowaniu i po trzecie - odtwarzały lub kreowały warunki dla bogatej bioróżnorodności, wysokiej jakości środowiska naturalnego, pielęgnowania tradycji i pozytywnych emocji i relacji międzyludzkich.

Chcemy to osiągnąć poprzez wzbudzanie wrażliwości naszych gości na przyrodę – jej piękno i korzyści z niej płynące, promocję ekologicznego stylu życia, dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu, zachęcanie do odpowiedzialnych postaw konsumenckich i podejmowania aktywnych działań na rzecz środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz życie w zgodzie z własnymi wewnętrznymi przekonaniem.

29 maja 2012 r. został nam oficjalnie przyznany Polski Certyfikat Ekoturystyczny (nr 1-2012-PCE). Potwierdza on spełnienie szeregu wymagających kryteriów dotyczących ochrony środowiska naturalnego, przyrody, dziedzictwa kulturowego.

Serdecznie zachęcamy naszych gości do wędrówki szlakiem ekoturystycznym!

Ekoturystyczne zalecenia

Uprzejmie prosimy naszych gości o troskę o środowisko naturalne, przyrodę i dziedzictwo kulturowe. Nie jest to ani trudne ani wymagające, a na pewno dostarczy wiele satysfakcji z mądrego podróżowania. Wierzymy, że po powrocie do domu, wiele z tych inspiracji wprowadzicie także do swego codziennego życia.

Oszczędzanie wody:

- Prosimy o zakręcanie kranu, gdy bieżąca woda nie jest potrzebna (np. w trakcie mycia zębów, w trakcie mydlenia ciała).
- Prosimy o korzystanie z funkcji „stop”, którą posiadają spłuczki w toaletach, gdy nie ma potrzeby wylewania całego zbiornika – wystarczy powtórnie nacisnąć przycisk spłuczki, aby zatrzymać wodę.

Czystość i korzystanie z łazienki:

- Po kąpielii prosimy opłukać od wewnątrz zasłonkę prysznica i kafelki oraz wytrzeć podłogę.
- Umywalkę prosimy opłukać z pozostałości mydła i pasty do zębów.
- Przed spuszczeniem wody w toalecie prosimy o opuszczenie kłapy deski sedesowej. Prosimy (szczególnie panów) nie zostawiać podniesionej deski.
- Prosimy o zgłaszanie potrzeby wymiany ręczników na świeże.
- Prosimy o nie wyrzucanie do sedesu żadnych śmieci – do tego służy kosz. Inaczej nasza biologiczna oczyszczalnia może zostać uszkodzona.

- Na czas kąpieli można zwiększyć temperaturę wody przez przestawienie ogrzewacza przepływowego na pozycję III.
- Pamiętajmy, że w domu jest tylko 1 łazienka i 2 w Ekomuzeum, więc inni też mogą na nie czekać. Prosimy o tym pamiętać i nie przebywać tam dłużej niż potrzeba.

Oszczędzanie energii cieplnej i elektrycznej:

- Zabronione jest wrzucanie do pieca, kominka czy ogniska jakichkolwiek śmieci.
- Podczas gotowania prosimy o dobór odpowiedniej wielkości palnika do garnka (średnica garnka o 2 cm większa od palnika), posiłki gotować w maksymalnie małej ilości wody, używanie przykrywek do garnków (30% oszczędności energii). Gotujemy tylko taką ilość wody jak jest nam akurat potrzebna.
- Podczas codziennego korzystania z lodówki pamiętajmy, aby:
  - nie wkładać gorących ani ciepłych dań zanim zupełnie ostygną
  - nie zostawiać otwartych drzwiczek, zamykać je tak szybko jak to możliwe
  - odkładać z powrotem resztę żywności jak najszybciej (aby nie ogrzała się)
  - rozmrażać żywność z zamrażarki w lodówce
  - przechowywać żywność na odpowiednich półkach i szufladach.
- Prosimy o wyłączenie niepotrzebnego światła i urządzeń elektrycznych (także ładowarek do telefonów i tych „czuwających” – stand-by).
- W sezonie zimowym, gdy działa ogrzewanie, prosimy o szybkie zamykanie drzwi wejściowych, aby nie uciekało ciepło oraz rozsądne wietrzenie.

Utrzymanie czystości:

- Prosimy o sprzątanie po sobie – szczególnie w pomieszczeniach wspólnych (łazienka, kuchnia, Ekomuzeum).
- Prosimy o odpowiedzialne korzystanie ze środków czystości i detergentów, tj. dawkowanie zgodnie z zaleceniami producenta. Zachęcamy do korzystania z bezdetergentowych czyścików Raypath. Prosimy nie używać konwencjonalnych detergentów, a jedynie ekologiczne.
- Zmywarkę włączamy przy pełnym załadunku. Używamy w niej tabletek ekologicznych.
- Pralkę włączamy przy pełnym załadunku. Używamy w niej ekologicznych środków: proszku, zmiękczacza wody, wybielacza i płynu do płukania lub orzechów piorących.
- W ogrodzie prosimy nie wyrzucać żadnych śmieci na ziemię, nawet tych najdrobniejszych jak kapsle czy niedopałki papierosów. Wymaga to od nas potem ręcznego ich wybierania z trawy i może skaleczyć osoby chodząco na bosy.

Unikanie i segregacja odpadów:

- Starajmy się unikać niepotrzebnych śmieci. Kupujemy towary minimalnie opakowane, nie używamy jednorazówek. Wybieramy towary w opakowaniach dużych, zwrotnych lub recyklingowych.
- Segregujemy odpady: plastik, butelki, puszki aluminiowe i papier odkładamy do oznaczonych worków lub kosza, odpadki biologiczne – do wiadra na bio-odpadki lub od razu na kompost.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

- Unikamy kupowania wody w butelkach - nasza kranówka jest wyśmienita i bezpieczna do picia. Wyprodukowanie wody butelkowanej to duże zużycie energii, wody i paliw do tej transportu na znaczne odległości od źródła.
- Żadnych śmieci nie wyrzucamy do ognia, ani nie wyrzucamy w ogrodzie (dotyczy także kapsli i niedopałków).
- Zużyte baterie, elektro-śmieci, przeterminowane leki i inne odpady niebezpieczne prosimy przekazać gospodarzom, aby trafiły w bezpieczne miejsce.

Ochrona przed hałasem:

- W domu obowiązuje „strefa ciszy”. W związku z tym bardzo prosimy o przestrzeganie ciszy nocnej, nie trzaskanie drzwiami, nie tupanie na schodach. Rodziców prosimy o dopilnowanie w tym zakresie swoich dzieci.
- Ponieważ podłogi pomiędzy parterem a poddaszem są bardzo akustyczne, prosimy o nie tupanie na górze oraz nie kładzenie telefonów z włączoną wibracją na podłodze.

Oszczędność papieru:

- Prosimy o kupowanie papieru toaletowego i innych potrzebnych artykułów papierniczych z makulatury lub posiadające certyfikat ekologiczny (np. Nordic Swan). Niepotrzebny papier prosimy odłożyć na makulaturę.

Zakupy ekologiczne:

- Korzystajmy z lokalnych produktów i usług.
- Gdy to możliwe wybierajmy produkty z certyfikatem ekologicznym, organiczne oraz Fair Trade.
- Jeśli to możliwe, w sklepie wybierajmy towary, które nie musiały do nas jechać z daleka – np. nie kupujemy chińskiego czosnku, jeśli możemy kupić polski, wybierzmy ser z Podlasia zamiast francuskiego, rodzime ryby będą lepsze od okonia nilowego czy pangii.
- Używajmy wielorazowych toreb materiałowych na zakupy lub koszy czy choćby pustych kartonów.
- Zróbmy jednorazowo większe zakupy zamiast kilka razy jeździć autem do sklepu.
- Zachęcamy także do lokalnych zakupów zamiast przywożenia prowiantu ze swojego miasta oraz unikania żywności wysokoprzetworzonej, zawierającej konserwanty, barwnik i cukier biały.
- Polecamy lokalne produkty i wyroby – spis i kontakt z producentami podane w dalszej części „Informatora turystycznego”.

Transport:

- Jeśli poruszamy się samochodem to stosujemy „jazdę ekologiczną”, czyli: powolne ruszanie z miejsca postoju oraz umiarkowana szybkość jazdy, w miarę możliwości – pełen skład pasażerów, załatwianie wielu spraw podczas jednego wyjazdu, podczas dłuższego postoju - wyłączenie silnika.
- Zachęcamy do ograniczania turystyki samochodowej na rzecz pieszej, rowerowej, kajakowej.
- Prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności przy przejeździe przez obszary cenne przyrodniczo (Biebrzański Park Narodowy) i szlaki migracji zwierząt (zwykle oznaczone

znakiem drogowym „uwaga! dzikie zwierzęta”). Należy ograniczyć prędkość!. Zachęcamy do tranzytu samochodowego (np. dojazd lub powrót do domu) drogami poza takimi miejscami.

- Stanowczo odradzamy szkodliwe dla przyrody formy turystyki, jak off-road, quady.

Wypoczynek w ogrodzie:

Prosimy o:

- nie płoszenie lub łapanie żadnych zwierzątek (płazów, owadów, ptaków itd.).
- nie zrywanie żadnych roślin bez potrzeby. Nawet pokrzywa przy płocie jest cenną rośliną leczniczą, a niepozorny krzaczek może być pielęgnowaną przez nas rośliną.
- nie wyrzucanie na ziemię żadnych śmieci, nawet tych najdrobniejszych, jak kapsle.
- nie wyrzucanie na ziemię niedopałków papierosów – tylko do popielniczki,
- nie palenie papierosów poza wyznaczonym miejscem.

Palenie ognisk

- Ogniska można palić – zawsze przy zachowaniu najwyższej ostrożności - tylko w wyznaczonych miejscach, a jeśli takiego miejsca nie ma to należy zachować odległość 100 m od granicy lasu.
- Nie wolno łamać gałęzi żywych drzew i krzewów na opał.
- Wielkość ogniska powinna być jedynie taka jak potrzeba, nigdy większa „dla zabawy”.
- Zabronione jest wrzucanie do ognia jakichkolwiek śmieci!
- Nie wolno rozpalać ognia przy użyciu substancji chemicznych (podpałka do grilla, benzyna itp.)
- Zakaz palenia ognisk przy dużym wietrze i podczas suszy oraz w czasie obowiązkowo alertu pożarowego.
- Po zakończeniu ogniska konieczne jest zasypanie żaru piachem lub zalanie wodą.
- Wskazane jest podczas palenia ogniska posiadanie w pobliżu węża podłączonego do kranu, wiadra z wodą lub hydronetki (wszystko dostępne na Karczaku).

Zabawa ze zwierzętami domowymi:

- Zabawy ze zwierzętami (psy, koty) mogą odbywać się tylko pod nadzorem gospodarzy lub osoby przez nich wyznaczonej. Zawsze należy zachować szczególną ostrożność!
- Niestety nasze psy nie tolerują innych czworonogów, więc przyjazd z własnymi zwierzętami nie jest możliwy.
- Ze względu na stan zdrowia suczki, nie wolno zachęcać obu psów do aktywności związanej z gwałtownym zrywaniem się (aportowanie), skakaniem lub innej męczącej zabawy.
- Na spacerach poza gospodarstwo można zabierać psy jedynie na (długiej) smyczy. Spuszczanie ich ze smyczy jest zabronione.
- Poza wyznaczonymi porami karmienia, bezwzględnie nie wolno dawać zwierzętom żadnego jedzenia. Nasze psy są karmione 2 x dziennie specjalnie dla nich dobrą karmą, a koty mają dostęp do specjalnej karmy przez cały czas. Wszystkie zwierzęta muszą mieć stały dostęp do świeżej wody.
- Każde nietypowe zachowanie lub zranienie zwierząt należy niezwłocznie zgłosić gospodarzom.

Wycieczka:

- Podczas wycieczek prosimy o nie niszczenie roślin, nie płoszenie zwierząt, nie hałasowanie, nie śmiecenie oraz przestrzeganie obowiązujących przepisów porządkowych i ochrony przyrody. Prosimy o szczególnie odpowiedzialnie zachowanie na terenach objętych ochroną. Na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego obowiązują „Zasady udostępniania BPN”. Także poza obszarami chronionymi prosimy o troskę o przyrodę, środowisko i lokalnych mieszkańców.
- Na wycieczkę prosimy zabrać worek na własne śmieci i - najlepiej – także inne znalezione przy szlaku.
- Na spływie kajakowym lub podczas kąpieli w rzece prosimy nie używać kosmetyków kąpielowych.
- Jeśli nie napotkamy na toaletę podczas wycieczki, prosimy o zakopanie swoich pozostałości, a panie prosimy także o zabranie zużytych środków higienicznych.
- Pieski w lesie powinny być prowadzone na smyczy.
- Prosimy o zwracanie uwagi na „dzikie wysypiska śmieci” i odnotowanie ich lokalizacji oraz zrobienie zdjęcia - potem wspólnie zgłosimy takie incydenty do gminy, parku narodowego lub straży leśnej.
- Każde zauważenie łamania przepisów obowiązujących w parku narodowym, od zakłócania ciszy po kłusownictwo, pożary, kopanie rowów, ruch pojazdów poza wyznaczonymi drogami, wysypiska śmieci itd. należy zgłosić do Straży Biebrzańskiego Parku Narodowego: **606 634 795, 606 148 312**, a poza granicami parku do Straży Leśnej **609 558 006** lub na policję: **997**.

Obserwacje dzikich zwierząt

W czasie wycieczek do Biebrzańskiego Parku Narodowego łatwo jest o bliskie spotkanie z dzikimi zwierzętami (ptaki, lisy, łosie). Dlatego należy ostrożnie prowadzić samochód – szczególnie przy przejeździe tzw. „Carską Drogą”, drogą Trzcianne – Gugny i innymi w granicach i w okolicy BPN – zwłaszcza po zmroku aktywne są duże ssaki, z którymi zderzenie może mieć tragiczne skutki. Późnym latem, gdy młode ptaki uczą się latać, łatwo o potrącenie młodych lotników przez samochód – należy zachować ostrożność i zmniejszyć prędkość jazdy.

W przypadku spotkania z dzikim zwierzęciem:

- Najlepiej pozostać w samochodzie i obserwować przez okno lub schować się za inną osłoną,
- Nie kierować na zwierzęta światła lamp samochodowych, latarek czy lamp błyskowych aparatów fotograficznych,
- Nie hałasować, nie krzyżeć, nie rozmawiać głośno, nie trzaskać drzwiami samochodu,
- Nie robić gwałtownych ruchów,
- Zachować taką odległość, by zwierzę nie wykazywało niepokoju. W szczególności zabronione jest wchodzenie w grupę zwierząt i oddzielanie samicy od młodych.
- Nie podchodzić, by zrobić zdjęcie z bliska! Należy pozostać na szlaku.
- Nie karmić! Nie rzucać niczego w kierunku zwierząt.
- Nie wchodzić na siedliska lęgowe ptaków.

W przypadku znalezienia rannego lub martwego dzikiego zwierzęcia lub potrącenia zwierzęcia należy niezwłocznie powiadomić:

- Straż Biebrzańskiego Parku Narodowego: 606 634 795
- Komendant Straży BPN: 606 148 312
- Nadleśnictwo Knyszyn: 85 727 82 11, Straż Leśna: 609 558 006
- Nadleśniczy Nadl. Knyszyn, p. Edward Komenda: 604 493 889.

Zbieranie ziół, grzybów

Zbieractwo ziół i grzybów jest możliwe przy zachowaniu następujących zasad:

- Zabronione jest pozyskiwanie gatunków chronionych.
- Wolno zbierać tylko gatunki roślin i grzybów dobrze nam znane – zbierający ponosi pełną odpowiedzialność za użycie zebranych ziół i grzybów.
- Zawsze należy z jednej rośliny pozyskać tylko jej część, tak by pozostała część pozwoliła na regenerację i dalszy wzrost. Nie wolno „ogolaczać” całych roślin ani zrywać więcej niż potrzeba (jeśli zbieramy kwiaty czy liście nie odłamujemy całych gałązek).
- Zbierając surowiec zielarski, nie wolno niszczyć rośliny poprzez łamanie gałęzi, wrywanie z korzeniami, uszkodzenie pnia itp., ani innej roślinności wokół zioła.
- Należy zebrać tylko tyle surowca ile wykorzystamy, aby nic nie zmarnować.

Udział w wydarzeniach lokalnych

- Prosimy naszych gości o takie zachowanie podczas wycieczek, które nie szkodzi przyrodzie i nie razi mieszkańców okolicy.
- Podczas obserwacji lub udziału w lokalnych uroczystościach (szczególnie religijnych) prosimy o odpowiedzialne zachowanie, które nie zakłóci tych uroczystości, a jednocześnie pozwoli poznać lokalne tradycje i rozwijać tolerancję i szacunek dla tradycji (np. unikanie nachalnego obserwowania uczestników, robienia zdjęć czy filmowania, odpowiedni ubiór, unikanie głośnych rozmów/śmiechu, odwracania się tyłem do ołtarza itp).
- Podczas imprez świeckich, typu Dni Trzcianego, zachęcamy do integracji z lokalną społecznością, wymiany poglądów itp. Jednak prosimy o nienachlane przekonywanie do własnych racji. Często nasze różnice poglądów wynikają z odmiennego środowiska życia, wychowania, doświadczeń życiowych, poziomu edukacji, perspektywy postrzegania zjawisk itp. – uszanujmy to.

Wsparcie lokalnych inicjatyw

Zachęcamy do wsparcia lokalnych inicjatyw na rzecz przyrody, kultury i społeczności lokalnej.

- Może to być drobny grant dla lokalnie działającego stowarzyszenia, np.:
  - Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
  - Towarzystwo Biebrzańskie,
  - Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Trzciańskiej.
- Wolontariat na rzecz Biebrzańskiego Parku Narodowego lub któregoś ze stowarzyszeń.
- Zorganizowanie w Gminnym Ośrodku Kultury lub szkole itp. wydarzenia kulturalnego, np. własny koncert, recytacja swoich wierszy, wystawa swoich prac, teatryk itd.

- Aktywne działania na rzecz ochrony przyrody, np. zgłoszenie do gminy dzikiego wysypiska śmieci, pomoc w jego uprzątnięciu, zgłoszenie do gminy stanowiska gatunku chronionego, zgłoszenie do gminy pomnika przyrody itd. wg własnych możliwości, pomysłu i umiejętności.

Informacja zwrotna

Uprzejmie prosimy naszych gości na zakończenie pobytu (lub w trakcie) o podzielenie się z nami opiniami o pobycie w naszym gospodarstwie. Informacja o tym, co najbardziej Wam się podobało, sprawi, że utrzymamy to w naszej ofercie, a co kulało – postaramy się poprawić. Będziemy wdzięczni także za uwagi krytyczne – pozwolą one nam się doskonalić.

Można to zrobić poprzez wpis do „Księgi gości”, e-mailem lub anonimowo wrzucając kartkę do skrzyneczki w Ekomuzeum.

Regulamin pobytu w gospodarstwie ekoturystycznym "Na Karczaku"

1. Goście zobowiązani są do przestrzegania porządku na terenie gospodarstwa i do użytkowania wszystkich pomieszczeń zgodnie z ich przeznaczeniem.
2. W godzinach 22 - 7 obowiązuje cisza nocna, chyba że wcześniej ustalono warunki zabawy.
3. Po przyjeździe do gospodarstwa należy się zameldować przedstawiając dokument tożsamości.
4. Na początku i na końcu okresu pobytu wspólnie zostanie dokonana inwentaryzacja i sprawdzenie stanu pomieszczeń wraz z wyposażeniem. Jeśli sprzęt lub pomieszczenia zostaną uszkodzone lub sprzęt zaginie - Goście są zobowiązani ponieść związane z tym koszty.
5. W przypadku pobytu dłuższego niż 3 dni, warunki sprzątnięcia pokoi zajętych przez Gości są indywidualnie ustalane z gospodarzami.
6. Jeżeli liczba gości jest wyższa niż wcześniej ustalono gospodarze mają prawo do:
  - odmówienia przyjęcia dodatkowych osób,
  - odstąpienia od umowy z winy turysty.
7. Goście nie mogą bez zgody gospodarzy, przyjmować na nocleg lub pobyt dzienny w gospodarstwie ekoturystycznym dodatkowych osób traktując ich jako swoich gości.
8. Osobom pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, zachowującym się hałaśliwie i agresywnie gospodarze mają prawo wypowiedzieć pokój w trybie natychmiastowym bez zwrotu zaliczki.
9. Gospodarze wskazują gościom miejsce parkowania samochodu, ale nie ponoszą odpowiedzialności za jego bezpieczeństwo.
10. Gospodarze nie ponoszą odpowiedzialności za mienie Gości. Goście mają do dyspozycji klucz od zajmowanego pokoju, który mają obowiązek zwrócić przed wyjazdem. Zgubienie klucza powoduje obowiązek uiszczenia opłaty za dorobienie klucza.
11. Goście odpowiadają za wyrządzone przez siebie szkody, których koszty mają obowiązek pokryć. Za szkody spowodowane przez dzieci odpowiadają ich opiekunowie.
12. Niestety nie jest możliwy przyjazd ze swoimi zwierzętami.
13. Dostęp do zwierząt domowych w gospodarstwie (psy i koty) może odbywać się tylko pod nadzorem gospodarzy lub osoby przez nich wyznaczonej lub na własną odpowiedzialność.

14. Wypożyczenie sprzętu z gospodarstwa (rowery, lornetka, przewodniki itp.) należy ustalić z gospodarzami. Goście zobowiązani są zwrócić sprzęt w stanie nienaruszonym.
15. Osobom pod wpływem alkoholu lub środków odurzających sprzęt nie zostanie wypożyczony.
16. Uczestnictwo gości w pracach w gospodarstwie jest możliwe tylko po uzgodnieniu z gospodarzami.
17. Za pobyt gości na terenie gospodarstwa ponosimy odpowiedzialność cywilną na warunkach ogólnych ubezpieczenia OC. Poza terenem gospodarstwa gospodarze nie ponoszą żadnej odpowiedzialności.
18. Goście zobowiązani są do zachowania szczególnej ostrożności na schodach na poddasze oraz w budynkach Ekomuzeum.
19. W całym gospodarstwie obowiązuje **bezwzględny zakaz palenia tytoniu**, za wyjątkiem wyznaczonego miejsca. Dotyczy to także pokoi na poddaszu, nie wolno tam także palić w oknach ze względu na niebezpieczeństwo zaprószenia ognia (mamy drewniany dach!).
20. Palenie w piecu i kominku jest możliwe tylko po uzgodnieniu z gospodarzami. Należy przy tym zachować szczególną ostrożność. Ze względów bezpieczeństwa osobom pod wpływem alkoholu lub środków odurzających zabrania się zbliżania do paleniska i płyty pieca oraz paleniska kominka, gdy pali się w nich ogień.
21. Goście będą starali się przestrzegać **zaleceń ekoturystycznych**.

Turystyka w Biebrzańskim Parku Narodowym

Na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego wyznaczono 466,5 km szlaków. Turyści do dyspozycji mają:

- Szlaki kajakowe (rzeką Biebrzą, Sidrą, Jegrznią, Brzozówką, Wissą oraz kanałami: Augustowskim, Woźnawiejskim i Rudzkim) o łącznej długości 223,2km.
- Szlaki rowerowe (7) o łącznej długości 65,7 km.
- Szlaki piesze (14) o łącznej długości 157,6 km.
- Ścieżki edukacyjne (15) o łącznej długości 29,2 km.
- Szlak konny o długości 13,0 km.

Na kilku z nich wybudowano wieże i pomosty widokowe oraz położono kładki, ułatwiające przejście po grząskim terenie. Przy stacji kolejowej Osowiec zlokalizowany jest Terenowy Ośrodek Edukacyjny wyposażony w wieże widokowe, pomosty obserwacyjne, kładki i tablice informacyjne.

Pola namiotowe w Osowcu-Twierdzy, Barwiku i Grzędach posiadają wiaty turystyczne. Najlepiej jest zagospodarowane pole namiotowe w Osowcu-Twierdzy (zaopatrzone w toalety i prysznic). Chętni mogą skorzystać z wypożyczalni sprzętu wodnego (20 kajaków, 5 łodzi kanadyjek i 2 łodzie wiosłowe) Biebrzańskiego Parku Narodowego w Osowcu Twierdzy. Rezerwacji można dokonać: Agent pola BPN, Jerzy Jambrzycki, tel. 728 233 056, e-mail: karczmawygoda@wp.pl zam. Osowiec 89, 19-110 Goniądz.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

Organizacja ognisk na polu namiotowym "Bóbr" w Osowcu-Twierdzy: Agent pola BPN, Natalia Jambrzycka, tel. 660 463 652, e-mail: karczmawygoda@wp.pl zam. Osowiec 89, 19-110 Goniądz. Opłaty w "Karczmie Wygoda" w Osowcu-Twierdzy

Najatrakcyjniejsze pod względem przyrodniczym są szlaki w okolicach wsi Gugny i uroczyska Barwik oraz w pobliżu leśniczówki Grzędy.

Grupy powyżej 7 osób zobowiązane są do korzystania z usług licencjonowanych przewodników po Biebrzańskim Parku Narodowym przygotowanych do obsługi wycieczek szkolnych oraz turystów krajowych i zagranicznych (jęz. angielski, niemiecki, francuski, rosyjski).

Uwaga! Dojazd do leśniczówki Grzędy jest utrudniony ze względu na zły stan drogi.

Informacja turystyczna

- **Biebrzański Park Narodowy**, Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz, tel: (0-85) 738 30 35, (0-85)738 06 20 wew. 243, e-mail: it@biebrza.org.pl

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku 7.30 - 15.30
od 26 kwietnia do 10 września codziennie 8.00 - 17.00

- **Gminny Ośrodek Kultury w Goniądzu**
Ul. Stary Rynek 23, 19-110 Goniądz, tel./fax 85 738 00 21
e-mail: gok-goniadz@wp.pl
czynny: pon.-ptk: 8-17, sob. 9-17
- **Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy "Biebrza" w Sztabinie**
Jadwiga Siebiedzińska, ul. Polna 50, 16-310 Sztabin, tel./fax 87 641 21 79, 603 225 100
e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl www.turystyka-biebrza.pl
- **Lokalna Organizacja Turystyczna "Brama na Bagna"**
Strękowa Góra 24, 16-075 Zawady, tel. 85 738 43 33
e-mail: bramanabagna@op.pl
- **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lipsku**
Lipsk, ul. Rynek 23, tel. 87 642 35 86
e-mail: mgok@lipsk.pl, www.kultura.lipsk.pl

Zasady udostępniania Biebrzańskiego Parku Narodowego

Zwiedzanie Biebrzańskiego Parku Narodowego odbywać się może z zachowaniem następujących zasad regulaminu:

1. Ruch turystyczny po terenie Parku dozwolony jest w okresie całego roku od świtu do zmierzchu
2. Zwiedzanie Parku może odbywać się po:
  - drogach publicznych
  - rzekach: Biebrzy, Brzozówce, Sidrze, Nettcie, Ełk, Jegrzni, Wissie, Kanale Augustowskim, Kanale Woźnawiejskim i Kanale Rudzkim
  - znakowanych szlakach i ścieżkach przyrodniczych
3. Ruch turystyczny w O.O. Grzędy reguluje odrębna Decyzja Dyrektora BPN.
4. Organizowanie zbiorowych imprez wymaga zgody Dyrektora Parku
5. Grupy liczące powyżej 7 osób obowiązane są zwiedzać Park na szlakach pieszych pod opieką licencjonowanego przewodnika po BPN, lub Znawcy Biebrzy
6. Znawcy Biebrzy mogą oprowadzać grupy do 9 osób
7. Liczebność grupy turystów zwiedzających Park pod opieką przewodnika nie może przekraczać 25 osób.
8. Liczba osób płynących razem w jednym spływie organizowanym na szlakach wodnych prowadzących przez Park nie może być większa niż 25.
9. Na spływy organizowane na odcinku Osowiec - Brzostowo w okresie 01 stycznia do 23 czerwca wymagane jest zezwolenie Dyrektora Parku które można otrzymać w siedzibie BPN w Osowcu-Twierdzy.
10. Ruch samochodowy na terenie Parku dozwolony jest jedynie na drogach publicznych.
11. Parkowanie dozwolone jest tylko na wyznaczonych parkingach i polach namiotowych
12. Biwakowanie i rozpalanie ognisk dozwolone jest wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych
13. Nocowanie na polu namiotowym na Białym Grądzie jest dozwolone od 24 czerwca do 31 grudnia
14. Turyści przebywający na polach namiotowych zobowiązani są do przestrzegania regulaminów tam obowiązujących.
15. Poszczególne trasy turystyczne mogą być czasowo wyłączane z ruchu turystycznego na całych odcinkach lub częściowo ze względu na:
  - lęgi ptactwa
  - rykowisko i bukowisko
  - zagrożenia pożarowe
  - inne zagrożenia
16. Profesjonalne fotografowanie, filmowanie i wykonywanie prac artystycznych, poza miejscami udostępnionymi do zwiedzania, może odbywać się za zgodą Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego na podstawie odrębnego zarządzenia.
17. Zasady wędkowania na terenie Parku określa odrębne zarządzenie.
18. Obowiązuje zakaz używania silników do łodzi, w tym elektrycznych

19. Za wstęp lub korzystanie z wartości przyrodniczych Parku i urządzeń infrastruktury turystycznej pobiera się opłatę w formie karty wstępu, którą można nabyć w:
- siedzibie Biebrzańskiego Parku Narodowego
  - siedzibach obwodów ochronnych
  - u osób upoważnionych przez Dyrektora Parku
20. Wysokość opłat, o których mowa w pkt.19 określone ustalone zostaną w Decyzji Dyrektora Parku
21. W związku z wykonywaniem prawa do ochrony przyrody pracownicy Straży Parku oraz inni upoważnieni pracownicy Służby Parku mają prawo do kontrolowania turystów znajdujących się na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz sprawdzania zezwoleń, licencji, kart wstępu i pobierania opłat
22. Za brak karty wstępu turysta może zostać ukarany mandatem karnym
23. Z opłat za wstęp do Parku zwolnieni są:
- posiadacze zielonej karty (European Green Card)
  - pracownicy Ministerstwa Środowiska i parków narodowych
  - członkowie Rady Parku Biebrzańskiego Parku Narodowego
  - opiekunowie grup
  - licencjonowani przewodnicy po Biebrzańskim Parku Narodowym po wykupieniu licencji
  - "Znawcy Biebrzy" po wykupieniu licencji
  - dzieci do 7-go roku życia
  - mieszkańcy gmin położonych w granicach parku narodowego i gmin graniczących z parkiem narodowym
  - uczniów szkół i studentów odbywających zajęcia dydaktyczne w parku narodowym w zakresie uzgodnionym z dyrektorem BPN
24. Opłaty ulgowe wynoszące 50% ustalonej ceny wnoszą :
- młodzież szkolna
  - studenci
  - renciści i emeryci
  - osoby niepełnosprawne
  - żołnierze czynnej służby zasadniczej
25. Dyrektor w uzasadnionym przypadku może zwolnić z opłat osoby inne niż wymienione w zarządzeniu
26. Obsługa ruchu turystycznego i sprzedaż wydawnictw BPN może być powierzona przez Dyrektora osobom fizycznym, instytucjom lub organizacjom na podstawie odrębnych umów.
27. Opłaty za wstęp na szlaki turystyczne BPN oraz inne opłaty, o których mowa w niniejszym regulaminie stanowią dochody Gospodarstwa Pomocniczego BPN.
28. Osoby przebywające na terenie Parku zobowiązane są do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony przyrody, a w szczególności ustawy z dnia 16.04.2004r Dz.U. nr 92 poz. 880 rozporządzenia RM z dnia 09.09.1993 roku w sprawie powołania Biebrzańskiego PN (Dz.U. Nr 86, poz. 399) oraz podporządkowania się poleceniom służb terenowych BPN. Naruszenie zasad i przepisów obowiązujących w BPN podlega odpowiedzialności karnej.
29. Odwiedzający Biebrzański Park Narodowy zobowiązani są do przestrzegania wytycznych dla zwiedzających wyszczególnionych na kartach wstępu, znajomości i przestrzegania przepisów niniejszego regulaminu.

Opłaty w roku 2012 za wstęp do BPN

Wyciąg z Decyzji nr 1/2012 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego z dnia 01 stycznia 2012r w sprawie ustalenia wysokości opłat za wstęp do Biebrzańskiego Parku Narodowego i jego udostępnianie.

I. Opłaty za wstęp do Parku (wraz z podatkiem VAT):

1. Na szlaki lądowe:
  - a) osoba pełnoletnia - 5 zł/dzień
  - b) młodzież, emeryci, renciści - 2,50 zł/dzień- na szlaki "Czerwonego Bagna" obowiązuje oddzielna karta wstępu w cenie:
  - a) osoba pełnoletnia - 5 zł/dzień
  - b) młodzież, emeryci, renciści - 2,50 zł/dzień
2. Na szlaki wodne:
  - a) osoba pełnoletnia - 6 zł/dzień,
  - b) młodzież, emeryci, renciści - 3 zł /dzień.
3. Turyści na podstawie ważnej karty wstępu na spływ do BbPN, uprawnieni są do zwiedzania ścieżek edukacyjnych Terenowego Ośrodka Edukacyjnego w Osowcu-Twierdzy.
4. Wstęp do sal ekspozycyjnych i WC, korzystanie z szatni w CEiZ w Osowcu-Twierdzy - 2 zł
5. Wstęp na wystawę etnograficzną w o.o. Grzędy - 2 zł.

Ia. Opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary nie pobiera się od:

- 1) dzieci w wieku do 7 lat;
- 7) wędkarzy udających się lub przebywających na łowisku, posiadających aktualną licencję wędkarską.

IV. Opłaty za wypożyczenie sprzętu wodnego w Osowcu-Twierdzy (wraz z podatkiem VAT).

1. Wypożyczenie łodzi "kanadyjka- 4 os." lub łódź wiosłowa/ doba - 30 zł
2. Wypożyczenie łodzi "kanadyjka- 4 os." lub łódź wiosłowa/ 1 godz. - 5zł
3. Wypożyczenie kajaka /doba - 20 zł
4. Wypożyczenie kajaka /1 godz. - 4 zł
5. Wodowanie (slipowanie) kajaków obcych / 1 szt. - 2 zł

V. Opłaty za zezwolenia na spływ na szlaku Osowiec - Brzostowo w terminie od 1 stycznia do 23 czerwca (wraz z podatkiem VAT).

1. Zezwolenie na spływ - 5 zł od osoby

VI.A. Opłaty za wjazd na drogę wewnętrzną (za szlaban) w O.O. Grzędy (wraz z podatkiem VAT)

3. Pozostałe samochody osobowe do 4 godz. - 15 zł;
4. Pozostałe samochody osobowe ponad 4 godz. - 25 zł;
5. Pojazdy o napędzie elektrycznym powyżej 8 osób - 20 zł;
6. Pojazdy o napędzie elektrycznym do 8 osób - 10 zł.

VI.B. Opłaty za wjazd na szlak konny (wraz z podatkiem VAT):

1. Zaprzęg konny - 20 zł
2. Osoba indywidualna jadąca wierzchem – karta wstępu.

VII. Opłaty za parkingi (wraz z podatkiem VAT).

1. Postój samochód osobowy na parkingu/doba - 10 zł
2. Postój samochód osobowy na parkingu do 4 godz. - 5 zł
3. Postój autokaru na parkingu/doba - 20 zł
4. Postój autokaru na parkingu do 4 godz. - 10 zł

VIII. Opłaty za projekcje filmowe (wraz z podatkiem VAT).

Projekcja filmów edukacyjnych: 5 zł od osoby, nie mniej niż 50 zł za projekcję, za każdą rozpoczętą godzinę.

1. Na sali konferencyjnej obowiązuje zakaz spożywania pożywienia oraz napojów.
2. Projekcje filmów mogą odbywać się codziennie w dni robocze BbPN w godzinach: 8.30 pierwszy seans, koniec ostatniego seansu o godzinie 15.00.
3. Biebrzański Park Narodowy może odmówić projekcji filmu, ze względu na realizację swoich imprez programowych.
4. Rezerwację projekcji na Sali konferencyjnej prowadzi Zespół Udostępniania BbPN, tel. 85 7383035

X. Ceny licencji na amatorski połów ryb w BbPN (wraz z podatkiem VAT):

1. Licencja na rok z łodzi i brzegu cena 140 zł,
2. Licencja na rok z brzegu cena 120 zł,
3. Licencja na 14 dni z łodzi i brzegu cena 60 zł,
4. Licencja na 1 dzień z łodzi i brzegu cena 15 zł,
5. Licencja monitoring połowu ryb 50 zł,
6. Prowizja dla sprzedającego (po zawarciu umowy) – 4 zł od sprzedanej licencji.

Miejsca sprzedaży kart wstępu do BPN

- na szlaki "Czerwonego Bagna":
  1. Osowiec-Twierdza: Siedziba Biebrzańskiego PN, tel. (0-85) 738 06 20 w. 243, 738 30 35 e-mail: it@biebrza.org.pl
  2. Grzędy-Leśniczówka tel. 085 / 749 55 99,
  3. Kopytkowo, "Dworek na końcu świata", A.Raczkowski, tel. 600 273 051, hanka@rumcajzy.com www.biebrza-agroturystyka.pl www.tratwy.com.pl
  4. Biebrza Eco-Travel, Goniądz ul. Kościuszki 26 m 11, tel. 085 / 738 07 85, eco-travel@biebrza.com, www.biebrza.com
  5. Ośrodek Wypoczynkowy "Biebrza", Sztabin ul. Polna 50, 16-310 Sztabin, tel. 87 64 12 179, 603 225 100, www.turystyka-biebrza.pl, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

6. "Zagroda Kuwasy", Woźnawieś 30a, 19-206 Rajgód, tel. 86 273 35 20,
www.zagrodakuwasy.pl, e-mail: info@zagrodakuwasy.pl
- na pozostałe szlaki turystyczne:
    1. Osowiec-Twierdza:
      - Siedziba Biebrzańskiego PN, tel. (0-85) 738 06 20 w. 243, 738 30 35 e-mail: it@biebrza.org.pl
      - Bar "Karczma Wygoda" w Osowcu-Twierdzy: Natalia Jambrzycka, tel. 660 463 652, e-mail: karczmaWygoda@wp.pl zam. Osowiec 89, 19-110 Goniądz.
    2. Gugny, Gospodarstwo agroturystyczne „Przystanek Biebrza”, Bronia Kowalska, tel. 603408802
    3. Laskowiec - Leśniczówka tel. 85 738 40 16
    4. Trzrzeczki -Leśniczówka tel. 85 71 29 005
    5. Goniądz :
      - Centrum Konferencyjno Wypoczynkowe "Bartłowizna" ul. Nadbiebrzańska 32, tel. 085/ 738 06 30 do 32, e-mail: bartek@biebrza.com.pl
      - "Biebrza Eco-Travel" ul. Kościuszki 36/12, tel. 85 738 07 85, 604 304 221
      - Punkt Informacji Turystycznej w Goniądzu, Gminny Ośrodek Kultury
Ul. Stary Rynek 23,19-110 Goniądz
Czynny: pon.-ptk: 8-17, sob. 9-17
e-mail: gok-goniadz@wp.pl, tel./fax 85 738 00 21
      - Anna Okulczyk, ul. Jagiellońska 11, 85 738 0168, 723 616
208 anna.okulczyk@neostrada.pl www.kartacz.com,
www.rajbobra.pl/okulczyk/index.html
    6. Dobarz - "Dwór Dobarz "Z.G.U. Renata i Dariusz Dworakowscy,19-104 Trzcienne , tel. 085 749 2667 , www.DworDobarz.pl, repcja@dwordobarz.pl
    7. Ośrodek Wypoczynkowy "Biebrza", Sztabin ul. Polna 50, 16-310 Sztabin, tel. 87 64 12 179, 603 225 100, www.turystyka-biebrza.pl, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl
    8. "Zagroda Kuwasy", Woźnawieś 30a, 19-206 Rajgód, tel. 86 273 35 20,
www.zagrodakuwasy.pl, e-mail: info@zagrodakuwasy.pl
  - miejsca sprzedaży kart wstępu na splay:
    1. Osowiec-Twierdza - Siedziba Biebrzańskiego PN, tel. 085 738 30 35, e-mail: it@biebrza.org.pl, www.biebrza.org.pl
    2. Ośrodek Wypoczynkowy "Biebrza", Sztabin ul. Polna 50, 16-310 Sztabin, tel. 87 64 12 179, 603 225 100, www.turystyka-biebrza.pl, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl
    3. "Zagroda Kuwasy", Woźnawieś 30a, 19-206 Rajgód, tel. 86 273 35 20,
www.zagrodakuwasy.pl, e-mail: info@zagrodakuwasy.pl
    4. Centrum Konferencyjno Wypoczynkowe "Bartłowizna" , ul. Nadbiebrzańska 32,19-110 Goniadz tel. 085/ 738 06 30 do 32, e-mail: bartek@biebrza.com.pl
    5. Trzrzeczki - Leśniczówka tel. 085/ 71 29 005

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

6. Kopytkowo, "Dworek na końcu świata", A.Raczkowski, tel. 600 273 051, hanka@rumcajsy.com www.biebrza-agroturystyka.pl www.tratwy.com.pl
7. Punkt Informacji Turystycznej w Goniądzu, Gminny Ośrodek Kultury, ul. Stary Rynek 23, 19-110 Goniądz, czynny: pon.-ptk: 8-17, sob. 9-17, e-mail: gok-goniadz@wp.pl, tel./fax 85 738 00 21
8. Laskowiec - Leśniczówka tel. 085/ 738 40 16
9. Grzędy - Leśniczówka, tel. 85 749 55 99
10. Goniądz - Anna Okulczyk, ul. Jagiellońska 11, 85 738 0168, 723 616 208 anna.okulczyk@neostrada.pl www.kartacz.com, www.rajbobra.pl/okulczyk/index.html
11. Augustów - Przedsiębiorstwo Turystyczne SZOT, Augustów, ul. Konwaliowa 2, www.szot.pl, e-mail: szot@szot.pl, nr tel. 87/643 43 99 601-146-703

Wypożyczalnie sprzętu turystycznego

Wypożyczenie sprzętu wodnego BPN (20 kajaków, 5 łodzi kanadyjek i 2 łodzie):

transport kajaków, organizacja ognisk - pole namiotowe "Bóbr" w Osowcu-Twierdzy - Agent pola BPN, Jerzy Jambrzycki, tel. 728 233 056, e-mail: karczmawygoda@wp.pl zam. Osowiec 89, 19-110 Goniądz.

Wypożyczalnie kajaków:

1. Osowiec – Twierdza Pole namiotowe „Bóbr” agent Jerzy Jambrzycki tel. 728233056
2. Lipsk – Gminny Ośrodek Kultury tel. 87 6423586
3. Nowy Lipsk – 42 Marek Śleszyński tel. 604122194 , e-mail: kajak@piasta.pl
4. Hamulka 9- Gospodarstwo Agroturystyczne „Chata za Wsią” Danuta i Jan Kułak tel. 85 7129009, 607192445 ,e-mail: tratwy@tratwy.eu
5. Sztabin 16-310, ul. Polna 50, Jadwiga Siebiedzińska, tel. 87 6412179, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl , www.turystyka-biebrza.pl
6. Jagłowo 1, 16-310 Sztabin, Elżbieta i Stefan Szkiłdź, tel. 87 6413318, 691540162
7. Kopytkowo „Dworek na końcu świata”, Krystyna Raczkowska, 16 -310 Sztabin tel. 600273051, hanka@rumcajsy.com www.biebrza-agroturystyka.pl www.tratwy.com.pl
8. Dolistowo Stare 107, 19-126 Dolistowo, "Zajęcza chata", "Ptasi folwark", Mirosław Witkowski, tel. 85 7161503, 600676718, e-mail: agrobiebrza@a3.pl , www.agrobiebrza.a3.pl
9. Dolistowo Stare I nr 114 , "Na uboczu", 19-126 Dolistowo, Tadeusz Daniłko, tel. 85 7161575, 698471576 www.biebrza.wczasy.prv.pl, e-mail: t.danilko@gmail.com
10. Dolistowo Stare I nr 69, 19-124 Jaświły, Marta i Ireneusz Szczyński, www.biebrzanskaostoja.za.pl tel. 85 7161558, kom. 661754155
11. Dolistowo Stare I nr 46, 19-124 Jaświły, Marianna i Wiesław Rogąło, tel. 85 7161570, 601486995
12. Dolistowo Nowe 73 19 – 124 Jaświły - Jan Łuszcz , tel.: 510229142, 500169954, fax. 85 7161532 e-mail: biebrzakonie@gmail.com , www.biebrzakonie.pl

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

13. Wroceń 44, 19-110 Goniądz, Robert Dembowski, tel. 85 7383926, 603078051
www.dolinabiebrzy.pl , www.biebrzaadventure.pl
14. Wólka Piaseczna 22, 19-110 Goniądz, Teresa Rolnik, tel. 604194391, e-mail:
biebrza@alfa.com.pl, www.biebrza.alfa.com.pl
15. Goniądz Miejski Ośrodek Wypoczynku i Rekreacji ul. Demokratyczna 2 tel. 85 7380018
16. Goniądz Pensjonat "Bartek", 19-110 Goniądz, ul. Nadbiebrzańska 32,
tel. 85 7380630, www.biebrza.com.pl, e-mail: bartek@biebrza.com.pl
17. Goniądz Pensjonat "Biebrza –Park –Tour Łukasz Bielski", 19-110 Goniądz, ul. Szpitalna 3,
tel. 509018182, 513130580, 85 7162728, www.biebrza-park-tour.pl
18. Goniądz ArTour Goniądz 19 – 110 ul. Rybacka 4 , Artur Bielawski tel. 692258434 e-mai:
lartur@splywybiebrza.com.pl
19. Goniądz, 19-110, Anna Okulczyk, ul. Jagiellońska 11, 85 7380168
anna.okulczyk@neostrada.pl www.kartacz.com, www.rajbobra.pl/okulczyk/index.html
20. Dreństwo 27A, 16-320 Bargłów, Zbigniew i Anna Szłapak, tel. 87 6425650, e-mail:
agroszlapak@op.pl www.agroszlapak.com
21. Ciszewo 32, 19-206 Rajgród, Anna i Marian Zawistowscy, tel. 86 2733191, 511044973,
696482275, www.ciszewo.pl
22. Ruda ul. Białostocka 33, 19 -200 Grajewo, Emilia Wesołowska tel. 698190915
23. Jedwabne BIENAR -TUR Tadeusz Dmoch , Jedwabne 18 – 420 ul. Nowa 35/2 tel. 86
2172114, 608361331
24. Sulin 4 , 18 – 430 Wizna Gospodarstwo Agroturystyczne „Carski Trakt” Elżbieta i Jan
Nadolni, tel. 86 2196489; 668819508, e-mail: carskitrakt@carskitrakt.pl,
www.carskitrakt.pl
25. Wizna: Gospodarstwo Agroturystyczne „Port Wizna” – Tomasz Borawski ul. Kombatantów
2, 18 – 430 Wizna, tel. 607987050, e-mail: portwizna@gmail.com
26. Łomża Żegluga Narwiańska ul. Zjazd 16 - Jerzy Lipiński tel. 601392688, e-mail:
lipozki@wp.pl

Wypożyczalnia rowerów:

1. Wroceń 44, 19-110 Goniądz, Robert Dembowski, tel. 85 7383926, 603078051
www.dolinabiebrzy.pl , www.biebrzaadventure.pl
2. Wólka Piaseczna 22, 19-110 Goniądz, Teresa Rolnik, tel. 604194391, e-mail:
biebrza@alfa.com.pl, www.biebrza.alfa.com.pl
3. Goniądz Pensjonat "Bartek", 19-110 Goniądz, ul. Nadbiebrzańska 32,
tel. 85 7380630, www.biebrza.com.pl, e-mail: bartek@biebrza.com.pl
4. Sztabin 16 – 310 ul. Polna 50 „Agroturystyka nad Biebrzą” - Jadwiga Siebiedzińska tel. 87
6412179, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl, www.turystyka-biebrza.pl
5. Hotel „Zagroda Kuwasy”, Woźnawieś 30 A, 19 – 206 Rajgród tel. 86 2733520, fax. 86
2733540 www.zagrodakuwasy.pl e-mail: info@zagrodakuwasy.pl
6. Ciszewo 32, 19-206 Rajgród, Anna i Marian Zawistowscy, tel. 86 2733191, 511044973,
696482275, www.ciszewo.pl
7. Dolistowo Nowe 73 19 – 124 Jaświły - Jan Łuszcz tel.: 510229142, 500169954, fax.: 85
7161532 e-mail: biebrzakonie@gmail.com , www.biebrzakonie.pl

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

8. Okopy 24 Wiejskie Domy Pracy Twórczej , 16-150 Suchowola tel. 503464946, Antoni, Małgorzata i Michał Roman, e-mail: uroczanka.okopy@interia.pl,
www.uroczanka.prv.pl
9. Wizna 18-430, ul. Czarnieckiego 109, Zenon Borawski, tel. 86 2196076
10. Wizna Gospodarstwo Agroturystyczne „Port Wizna” – Tomasz Borawski, ul. Kombatantów 2, 18 – 430 Wizna, tel. 607987050, e-mail: portwizna@gmail.com
11. Łomża ul. Zjazd 16 Żegluga Narwiańska - Jerzy Lipiński tel. 601392688 e-mail: lipozki@wp.pl

Wypożyczalnie tratw:

1. Hamulka 9- Gospodarstwo Agroturystyczne „Chata za Wsią” Danuta i Jan Kułak, tel. 85 7129009, 607192445 ,e-mail: tratwy@tratwy.eu
2. Sztabin - Jadwiga Siebiedzińska, 16-310, ul. Polna 50, tel. 87 6412179, e-mail: biuro@turystyka-biebrza.pl, www.turystyka-biebrza.pl
3. Kopytkowo „Dworek na końcu świata”, Krystyna Raczkowska, 16 -310 Sztabin tel. 600273051, hanka@rumcajisy.com www.biebrza-agroturystyka.pl www.tratwy.com.pl
4. Dolistowo Stare 107, 19-126 Dolistowo, Mirosław Witkowski, tel. 85 7161503, 600676718, e-mail: agrobiebrza@a3.pl , www.agrobiebrza.a3.pl
5. Dolistowo Stare I nr 69, 19-124 Jaświły, Marta i Ireneusz Szczyński, www.biebrzanskaostoja.za.pl, tel. 85 7161558, kom. 661754155
6. Wroceń 44, 19-110 Goniądz, Robert Dembowski, tel. 85 7383926, 603078051 www.dolinabiebrzy.pl , www.biebrzaadventure.pl
7. Jedwabne BIENAR -TUR Tadeusz Dmoch , Jedwabne 18 – 420 ul. Nowa 35/2 tel. 86 2172114,608361331

Wypożyczalnie bryczek i koni:

1. Hotel „Zagroda Kuwasy”, Woźnawieś 30 A, 19 – 206 Rajgród tel. 86 2733520, fax. 86 2733540 www.zagrodakuwasy.pl, e-mail: info@zagrodakuwasy.pl , /jazda konna, przejażdżki konne, kuligi/.
2. Zajazd „Zaścianek”, Barszcze 30 , 16 – 320 Bargłów tel. 602501758, 698945480 info@zajazdzaścianek.pl , www.zajazdzaścianek.pl ,/przejażdżki konne, kuligi/.
3. Sulin 4 , Gospodarstwo Agroturystyczne „Carski Trakt” 18 – 430 Wizna Elżbieta i Jan Nadolni, tel. 86 2196489; 668819508 /przejażdżki konne, kuligi/ e-mail: carskitrakt@carskitrakt.pl, www.carskitrakt.pl /przejażdżki konne, kuligi/.
4. Pensjonat "Bartek", 19-110 Goniądz, ul. Nadbiebrzańska 32, tel. 85 7380630, www.biebrza.com.pl, e-mail: bartek@biebrza.com.pl, jazda konna, kuligi, przejażdżki konne/.
5. Kwatera turystyczna Ciszewo 32, 19-206 Rajgród, Anna i Marian Zawistowscy, tel. 86 2733191 , 511044973 , 696482275, przejażdżki konne, kuligi/, www.ciszewo.pl
6. Dolistowo Nowe 73, 19 - 124 Jaświły, Jan Łuszcz, tel.: 510229142, 500136671, fax:857161532 e-mail: biebrzakonie@gmail.com , www.biebrzakonie.pl / jazda konna, przejażdżki bryczką, kucyki dla dzieci, kuligi z ogniskiem.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

Wypożyczalnia nart biegowych:

Narwiański Ośrodek Narciarstwa Śladowego Jędrzeja Czarnowskiego, 16-070 Nowosiółki, gm. Choroszcz, tel.: 85 719 22 02, jczarnowski@neostrada.pl

Wybrana infrastruktura turystyczna BPN

Wieże i punkty widokowe:

1. Burzyn - pole biwakowe (szlak żółty)
2. Bagno Ławki (szlak niebieski)
3. Gugny (szlak czerwony)
4. Barwik (szlak czerwony)
5. Biały Grąd - pole biwakowe (szlak wodny)
6. Osowiec - kanał Rudzki, Terenowy Ośrodek Edukacyjny (TOE)
7. Osowiec - Góra Dębowa (TOE)
8. Osowiec - fosa (TOE)
9. Osowiec - fort zarieczny (TOE)
10. Goniądz (szlak czerwony i żółty)
11. Grzędy - Wilcza Góra (szlak czerwony)
12. Jałowo - Kępa Jałowska (szlak niebieski)
13. Grobla Honczarowska (ścieżka edukacyjna)

Platformy widokowe:

1. Barwik (ścieżka edukacyjna)
2. Osowiec - Carska Droga (szlak niebieski)
3. Osowiec - TOE
4. Osowiec - TOE
5. Grzędy, roślinność torfowiska wysokiego (ścieżka edukacyjna)
6. Grzędy, bór bagienny (ścieżka edukacyjna)
7. Grzędy, rezerwat ścisły (ścieżka edukacyjna)
8. Grzędy, Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt (łoś, sarny, dziki), (szlaki: czerwony, niebieski i zielony)
9. Grzędy (ścieżka edukacyjna "Wydmy")
10. Długa Luka (ścieżka edukacyjna)
11. Leśniczówka Trzyrzeczki (zagroda jelenia)

Kładki turystyczne:

1. TOE w Osowcu 900 mb
2. Grzędy: ścieżka "Czerwone Bagno" 720 mb, ścieżka "Wydmy" 175 mb
3. Ścieżka "Długa Luka" 400 mb

Wiaty turystyczne

1. na polu namiotowym w Osowcu -2 szt. - 120 + 40 miejsc
2. na polu namiotowym w Grzędach - 120 miejsc

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

3. na polu namiotowym w Barwiku - 20 miejsc
4. przy carskiej drodze (rozjazd Barwik, Budy)
5. w Wólce Piasecznej - 20 miejsc
6. Leśniczówka Trzyrzeczki

Parkingi

Na terenie BPN udostępniono pięć miejsc parkingowych (niestrzeżonych):

1. Grzędy - przy leśniczówce / 3 szlaki turystyczne
2. Barwik - 2 szlaki turystyczne
3. Carska Droga/Budy
4. Osowiec-Twierdza / TOE, pole namiotowe "Bóbr"
5. Carska Droga (ścieżka edukacyjna Wokół Fortu IV)

Infrastruktura turystyczna Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków

Wieża widokowa w rezerwacie Zajki-Laskowiec

Wiata – czatownia do obserwacji ptaków w rezerwacie Zajki-Laskowiec

Warto odwiedzić wszystkie rezerваты OTOP w Dolinie Biebrzy: Zajki-Laskowiec, Szorce oraz Mścichy.

Szlaki piesze

PL -2544-y żółty

WIZNA - Burzyn - Twierdza Osowiec - GONIĄDZ - 64,3 km - szlak łatwy

Dostępny dla turystyki rowerowej. Szlak rozpoczyna się w Wiźnie i przebiega skrajem Wysoczyzny Kolneńskiej. Na 10 km we wsi Burzyn znajduje się miejsce do biwakowania i punkt widokowy. W okresie wiosennym w okolicach Brzostowa i Chylin obserwować można niespotykane ilości ptactwa wodno błotnego. Dalej trasa wiedzie przez wsie Łoje-Awissa, Czachy, Okrasin i Mścichy z liczną zabudową drewnianą, mija wieś Klimaszewnica i dochodzi do kompleksu leśnego - Obwodu Ochronnego Osowiec, przecina drogę i linię kolejową Białystok Ełk, Kanał Rudzki i dochodzi do obiektów Terenowego Ośrodka Edukacyjnego w Osowcu (na miejscu jest pole biwakowe, pokoje gościnne, wypożyczalnia sprzętu wodnego). Dalej trasa przebiega przy Forcie Zarzecznym Twierdzy Osowiec i przez wieś Budne; nieopodal wsi Wólka Piaseczna przecina rzekę Biebrzę i dochodzi do miasteczka Goniądz położonego na lewym wysokim brzegu.

PL-2551-n niebieski

WIZNA - Góra Strękowa - Laskowiec - Barwik - Olszowa Droga - Goniądz - Dolistowo - Jagłowo - Trzyrzeczki - Jałowo - LIPSK - 130,7 km - szlak łatwy

Szlak oprócz odcinków Jagłowo - Rutkowszczyzna i Kamienna Stara Szuszałewo nadaje się do turystyki rowerowej. Z Wizny przebiega wzdłuż koryta rzeki Narew, następnie przy wsi Ruś przez

most na drodze Łomża Białystok przechodzi na lewy brzeg rzeki (na wiosnę duże zagęszczenie ptactwa wodno błotnego), dalej prowadzi przez wieś Góra Strękowa, gdzie znajduje się schron bojowy legendarnego Kapitana Raginisa. We wsi Strękowa Góra przechodzi na drugą stronę Narwi, tuż za wsią Laskowiec wchodzi w granice Biebrzańskiego Parku Narodowego na tzw. "Carską Drogę". Po lewej stronie szlaku znajduje się wieża widokowa, z której rozciągają się rozległe widoki na tereny Bagna Ławki. Za wsią Dobarz szlak skręca w lewo (początek szlaku czerwonego), biegnie przy leśniczówce Barwik (pole namiotowe) i dochodzi do wsi Budy, a następnie prowadzi przez wieś Olszowa Droga; dochodzi do toru kolejowego (stacja Osowiec), a następnie przecina drogę i linię kolejową Białystok Ełk. Potem biegnie wzdłuż lewego, wysokiego brzegu rzeki Biebrzy; w Dolistowie Starym przechodzi na prawy brzeg rzeki, przecina służę Dębowo na Kanale Augustowskim (wybudowaną w latach 1826-27), a w Jagłowie (ciekawa zabudowa architektoniczna) wraca na lewy brzeg Biebrzy. Następnie wiedzie przez wsie Rutkowszczyzna i Trzyrzeczki, przechodzi przez kompleks leśny Trzyrzeczki ze zróżnicowaną roślinnością, przebiega przez wsie Kamienna Nowa i Stara, i kończy się w Lipsku.

PL-2549-c czerwony

GUGNY - BARWIK - 9,5 km - szlak okresowo trudny

Rozpoczyna się od szlaku niebieskiego nieopodal wsi Dobarz i prowadzi przy leśniczówce Barwik do wieży widokowej na "Grądziku Występ", nad rzeką Kosódką. Stąd dalej przez uroczysko Kaliszek prowadzi do wsi Gugny. Trasa kończy się na "Carskiej Drodze" przy przystanku PKS.

PL-2550-y żółty

TRZCIANNE - Werykle - Chojnowo - Gugny - Stójka - Nowa Wieś - TRZCIANNE - 20,5 km - szlak łatwy

Dostępny dla turystyki rowerowej. Prowadzi przez malownicze krajobrazy pól i kompleksów leśnych. Na trasie ciekawe fragmenty torfowiska wysokiego.

PL-258-z zielony

AUGUSTÓW - Jastrzębna - LIPSK - 78,3 km - szlak łatwy

Dostępny dla turystyki rowerowej, na 46,9 km, od wsi Wrotki przebiega skrajem otuliny BPN, prowadzi przez wieś Jaminy (drewniany kościół z końca XVIII wieku), Czarniewo, Czarny Las, Sztabin, Krasnybór (gotycko-renesansowy kościół z 1591r.) i dochodzi do wsi Jastrzębna. Dalej wiedzie przez Ostrowie Biebrzańskie, Nowy Lipsk i kończy się w Lipsku.

PL-2540-c czerwony

RAJGRÓD - Okoniówek - Rybczyzna - Woźnawieś - leśniczówka Grzędy - "Nowy Świat" - "Wilcza Góra" - "Kaplí Dołek" - "Dział Kumkowskiego" - węzeł szlaków - 41.6 km - szlak łatwy, okresowo podmokły

Dostępny dla turystyki rowerowej na odcinku Rajgród - Nowy Świat. Rozpoczyna się w Rajgrodzie u stóp Góry Zamkowej (grodzisko jaćwieskie z XII wieku) i skrajem Jeziora Rajgrodzkiego biegnie

do szosy Augustów Grajewo, przecina ją i drogą leśną poprzez lasy dochodzi do wsi Rybczyzna nad Jeziorem Dreństwo. Dalej skrajem tego jeziora szlak dochodzi do wsi Woźnawieś, za nią wchodzi w granicę Biebrzańskiego Parku Narodowego i obszaru ochrony ścisłej: "Czerwone Bagno". Od Leśniczówki Grzędy biegnie drogą leśną do uroczyska Nowy Świat, dalej wiedzie poprzez Wilczą Górę, Tchorze Grzędy (wieża widokowa z widokiem na otwarte turzycowiska), następnie prowadzi poprzez torfowiska na tzw. "Kapli Dołek" (w prawo odchodzi szlak łącznikowy czarny), przebiega na przemian przez wydmy i tereny bagienne: Dział Grabowskiego, Dział Kumkowskiego i na końcu wydmy nieopodal wodopoju, kończy swój bieg przy węźle szlaków (koniec szlaku zielonego).

PL-2541-y żółty

TAMA - Kuligi - Orzechówka -węzeł szlaków "TAJENKO" - 20,3km

Dostępny dla turystyki rowerowej na odcinku Tama - Woznawieś (skraj wsi) i Orzechówka - węzeł szlaków "TAJENKO"

Szlak rozpoczyna się na przystanku PKS w Tamie i biegnie przez lasy w kierunku wsi Woźnawieś, na 3 km skręca w drogę leśną do wsi Kuligi, mija tę wieś i na 10 km dochodzi do granic BPN, przecina rzekę Jegrznię i dalej drogą leśną dochodzi do grobli łączącej Woźnawieś z leśniczówką Grzędy i szlaku czerwonego Rajgród - Grzędy. Szlak biegnie dalej skrajem "Czerwonego Bagna", przez Orzechówkę i kończy swój bieg na rozjeździe dróg - Węzeł szlaków "Tajenko".

Szlak żółty

"NOWY ŚWIAT" - Kopytkowo - Jasionowo - Dębowo - POLKOWO - 10,1 km

Szlak jest dostępny dla turystyki rowerowej na odcinku Kopytkowo - Polkowo Szlak bierze swój początek na parkingu, przy uroczysku "Nowy Świat" w o.o. Grzędy. Przez pierwsze 600 m biegnie przez wydmy. Następne 3 km to szlak trudny do przejścia latem, nawet przy niskich stanach wód. W Kopytkowie zaczyna się droga żwirowa, która doprowadzi nas do Jasionowa. Stąd szlak prowadzi już drogą asfaltową do śluzy na kanale Augustowskim w Dębowie. Dalej trasa prowadzi nad malowniczym kanałem, by w Polkowie, na przystanku PKS skończyć swój bieg.

PL-2545-c czerwony

GONIĄDZ - Wólka Piaseczna - Kapice - rzeka Ełk - RUDA - 29 km - szlak trudny

Rozpoczyna się w Goniądzu, przecina Dolinę Biebrzy, przechodzi przez wieś Wólka Piaseczna, kompleks leśny Brzeziny Kapickie, wieś Kapice i dochodzi do rzeki Ełk. Dalej prowadzi prawym brzegiem zarastającej rzeki. Na trasie wzniesienie mineralne Dębiec (możliwość rozbicia namiotu). Następnie trasa przebiega wzdłuż licznych zarośniętych zakoli martwego koryta rzeki Ełk i dochodzi do Kanału Rudzkiego, przechodzi przez pojedyncze zagrody wsi Modzelówka z licznymi gniazdami bociana białego i kończy się we wsi Ruda.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

PL-2547-z zielony

OSOWIEC-TWIERDZA - Przechody - Ciszewo - KULIGI - 37,7 km

Szlak wiosną może być na niektórych odcinkach bardzo trudny lub nawet nie do przejścia, zależnie od stanu wód. Bardzo typowy dla biebrzańskich bagien.

PL-2543-z zielony

LEŚNICZÓWKA GRZĘDY- "Solistowska Góra" - "Łągiw" - Węzeł szlaków (wodopój w zagrodzie hodowli zachowawczej konika polskiego) - 7 km - szlak łatwy, okresowo podmokły

Rozpoczyna się przy leśniczówce Grzędy, prowadzi groblą w kierunku wschodnim, wśród lasu mieszanego skręca w dróżkę leśną na wydmy, Solistowską Górę (miejsce straceń dawnych mieszkańców wsi Grzędy w 1943 roku), przy zagrodzie konika polskiego wchodzi na tereny bagienne (biegnie wzdłuż ogrodzenia), dochodzi do Działu Kumkowskiego i wydmami prowadzi na Łągiw. Dalszy odcinek prowadzi przy ogrodzeniu hodowli zachowawczej konika polskiego. Po 1 km kończy swój bieg, nieopodal wodopaju, na węźle szlaków (koniec szlaku czerwonego).

PL-2542-n niebieski

LEŚNICZÓWKA GRZĘDY- "II i III Grzęda" - "KAPLICZKA" - 4,7 km - szlak łatwy

Rozpoczyna się przy leśniczówce Grzędy, prowadzi przez tereny leśne w kierunku wschodnim (poprzez tzw. Drugą i Trzecią Grzędę), dociera do kładki (część Ścieżki Przyrodniczej "Czerwone Bagno"), przez bór bagienny na torfowisku wysokim.

PL-2544-s czarny

"UROCZYSKO DĘBY"- "Góra Partycyzna" - "Kapli Dołek" -2,2 km - szlak łatwy

Szlak łącznikowy prowadzący od uroczyska Kapli Dołek (szlak czerwony) do miejsca postojowego przy starych dębach (szlak czerwony)

Ścieżki edukacyjne BPN

1. Ścieżka edukacyjna - znaki czerwone - Terenowy Ośrodek Edukacyjny (TOE) - 2 km

Rozpoczyna się przed budynkiem Centrum Edukacji i Zarządzania Biebrzańskiego Parku Narodowego. Następnie mija osiedle wojskowe i zagłębia się w kompleks leśny. Na trasie trzy schrony bojowe i wieża widokowa na "Górze Skobla". Trasa kończy się na parkingu przy polu biwakowym "Bóbr". Jej łączna długość to 2 km. Znajduje się przy niej 12 punktów przystankowych.

2. Ścieżka edukacyjna znaki zielone-Terenowy Ośrodek Edukacyjny (TOE) - 2,2 km

Rozpoczyna się drewnianą kładką, długość ok. 1 km, tuż przy kierunkowskazie "Osowiec", przy szosie Białystok - Ełk, na wysokości kanału Rudzkiego. Przebiega w pobliżu Fortu II (Zarzecznej) carskiej twierdzy z końca XIX wieku. Łączna długość ścieżki to ok. 2000 m. Na trasie dwie wieże widokowe, kładka i pomosty obserwacyjne z opisami przyrodniczo - historycznymi. Znajduje się przy niej 9 punktów przystankowych. Wszystkie przystanki na ścieżkach opisane są w przewodniku: "Ścieżki przyrodnicze w Terenowym Ośrodku Edukacyjnym" dostępnym siedzibie BPN w Osowcu Twierdzy.

3. Ścieżka edukacyjna znaki zielone - "Grobla Honczarowska" - 3,3 km

Trasa rozpoczyna się od szlaku niebieskiego przy "Carskiej Drodze" i prowadzi w głąb torfowisk w kierunku rzeki Biebrzy. Na 3,3 km znajduje się wieża widokowa przy tzw. "Batalionowej Łące", gdzie realizowany jest projekt czynnej ochrony torfowisk poprzez ręczne koszenie. Kończy się tuż za wieżą widokową. (Uwaga! Trasa powrotna tą samą drogą).

4. Ścieżka edukacyjna znaki czarne - "Torfowisko wysokie" - 1 km

Znajduje się w odległości 4,3 km od leśniczówki Grzędy. Ścieżka prowadzi od szlaku czerwonego od "Kapliczki" drewnianymi kładkami przez torfowisko wysokie i niskie i po 1000 m dociera do platformy widokowej na Rezerwat "Czerwone Bagno". Obszar Ochrony Ścisłej "Czerwone Bagno" nie jest udostępniany turystycznie. Powrót odbywa się tą samą drogą.

Na ścieżce można zapoznać się z budową i charakterystyczną roślinnością boru bagienno - . Przy wejściu na ścieżkę, po lewej stronie stoi stara, uschnięta sosna - tzw. "święta sosna", na której dawni mieszkańcy Grzęd zawiesili kapliczkę, jako wotum dziękczynne za uczynione cuda. Warto zwrócić uwagę na dużą ilość świerkowych siewek i podrostu (młodych drzewek). Jest to proces naturalnego odnawiania się świerka i następowania po sobie kolejnych generacji lasu.

5. Ścieżka edukacyjna znaki zielone - "Las" - 3,2 km

Ścieżka poprowadzona jest w formie pętli, zaczynającej się i kończącej się przy leśniczówce Trzyrzeczki. Trasa prowadzi przez kompleks leśny i mierzy 3,2 km długości. Początkowo zmierza w kierunku północnym do tzw. "prastory" - malowniczej polany pośród lasu (*jej nazwa wzięła się z położenia tego miejsca - "na wprost torów" trasy kolejowej Białystok - Augustów*). Dalej ścieżka kieruje się na wschód w stronę wsi Hamulka i stąd powraca w kierunku południowo-zachodnim do leśniczówki. Wyprawa ścieżką, w zależności od czasu poświęconego na zaznajomienie się z treścią 9 tablic i najbliższym otoczeniem, zajmuje od 2 do 4 godzin.

Aby umożliwić zwiedzającym lepsze poznanie tajemnic lasu został wydany również przewodnik z cyklu: Biebrzańskie Szlaki - TOE "Trzyrzeczki" - Ścieżka edukacyjna "Las".

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

6. Ścieżka edukacyjna - znaki zielone "Wokół Fortu IV Twierdzy Osowiec 4,5 km"

Ścieżka znajduje się na obszarze Obwodu Ochronnego Osowiec, w odległości 7 km od Centrum Edukacji i Zarządzania BPN w Osowcu-Twierdzy. Ścieżka ma długość 4 520 m i umożliwia zapoznanie się z wyglądem i historią Fortu IV Twierdzy Osowiec, szatą roślinną ściśle związaną z tymi obiektami (roślinność rowu fortecznego oraz porastająca schrony), a także przyrodą borów sosnowych na tarasie wdmowym doliny. Czas zwiedzania: od 2 do 4 godzin.

7. Ścieżka edukacyjna - znaki zielone "Brzeziny Kapickie" 4,2 km

Ścieżka znajduje się w Obwodzie Ochronnym Kapice, nieopodal leśniczówki Kapice. Trasa zaczyna się przy leśniczówce, biegnie dalej przez zwarty kompleks Brzezin Kapickich wzdłuż Kanału Kapickiego. Długość ścieżki w jedną stronę 4,2 km, czas przejścia w obie strony: od 3 do 5 godzin. Na trasie przygotowano 10 przystanków z tablicami edukacyjnymi.

8. Ścieżka edukacyjna - znaki zielone "Wydmy" 2,3 km

Ścieżka znajduje się w Obwodzie Ochronnym Grzędy. Rozpoczyna się przy mostku na zarośniętym rowie melioracyjnym tuż przy szlaku czerwonym, około 8 km od leśniczówki Grzędy. Początek prowadzi drewnianą kładką przez ols. Następnie oznakowaną ścieżką przechodzi się przez wydmy Nowy Świat do miejsca parkingowego. Od parkingu ścieżka biegnie wzdłuż szlaku czerwonego do wieży widokowej na wydmy Wilcza Góra. Długość trasy: ok. 2,4 km. Czas przejścia: 2 do 3 godzin.

Powrót tą samą drogą lub ewentualnie kontynuacja wędrówki szlakiem czerwonym do zagrody z konikami polskimi.

Baza gastronomiczna

Restauracje:

Barszcze: Restauracja "Zajazdu Zaścianek", Barszcze 30, 16-320 Bargłów, tel. 602 501 758, 698 945 480, e-mail: info@zajazdzascianek.pl, www.zajazdzascianek.pl

Dąbrowa Białostocka: Restauracja Hotelu "Na skarpie", ul. Obwodowa 1, tel. 85 516 20 65, www.dabrowa-bial.pl/bazanoc.html

Dobarz: "Dwór Dobarz", 19-104 Trzcianne, tel. 85 / 749 26 67, www.DworDobarz.pl, repcja@dwordobarz.pl

Goniądz:

- Centrum Konferencyjno Wypoczynkowe "Bartłowizna", ul. Nadbiebrzańska 32, tel. 085 / 738 06 30, e-mail: repcja@biebrza.com.pl, www.biebrza.com.pl

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

- Hotel "Zbyszko", ul. Św. Rozalii 13,
tel. 85 7380074, www.zbyszko.com, e-mail: goniadz@zbyszko.com

Grajewo:

- "Millenium", Celina Wiszowata, Os. Południe 26A, tel. 86 272 72 67, 515 192 763
- Roco Latte, ul. Kopernika 45a, tel. 86 272 80 26, fax. 86 272 82 80
- Folkowa, Kopernika 45, tel./fax 86 272 40 75

Mońki:

- "Zajazd Zalesie", ul. Sportowa 1, 19-100 Mońki, tel. 085 / 716 25 95,
www.hotelzalesie.prv.pl
- "Karczma Wojciecha", ul. Tysiąclecia 25, tel. 85716 57 51, 607 049 517
- "Gościniec Dworak", ul. Ełcka 57, tel. 502 337 093, tel./fax 85 716 11 81, e-mail: barbara-dworakowska@wp.pl, www.dworak.net.pl
- "Bar Cechowa", ul. Białostocka 63, tel. 85 716 27 14, www.e-monki.pl/food_cechowa.php

Rajgród

- Opartowo2, 19-206 Rajgród, "Dworek Opartowo", tel. 507 091 911, 86 272 18 52, fax 86 272 16 71
- Hotel "Knieja", 19-206 Rajgród, yl. Leśna 21, tel. 86 272 14 68

Suchowola: "He-Bron". ul. Białostocka 21, tel. 85 712 40 16

Tykocin:

- "Tejsza", ul. Kozia 2, tel. 085 / 718 77 50
- Alumnat Hotel i Restauracja, 60-080 Tykocin, ul. Poświętna 1, tel. (85) 718 16 49, tel. kom. 691 698 545, hotel@alumnat.pl

Wizna: "Kasztelan Wiski", ul. Krótka 1, tel. fax 86 219 64 99, www.kasztelanwiski.pl, e-mail: kasztelanwiski@wp.pl

Woźnawieś: "Zagroda Kuwasy", Woźnawieś 30A, 19-206 Rajgród, tel. 086 / 273 35 20,
www.zagrodakuwasy.pl, e-mail: info@zagrodakuwasy.pl

Bary:

Dolistowo Nowe: Dolistowo Nowe 73, tel. 085 / 716 15 32

Dolistowo Stare, Plaża: Bar "Biesiada", Andrzej Bieniasz, 19-124 Jaświły, tel. 606 131 820, 606 922 802, www.biesiadaweselna.pl

Goniądz: "Echo", ul. Kościuszki

Oswiec-Twierdza: "Karczma Wygoda" (przy drodze nr 65 Białystok - Ełk), tel. 660 463 652,
czynny w godz. 10.00 - 22.00, e-mail: karczmawygoda@wp.pl

Ruda: "Stara Kuźnia", ul. Białostocka 26, 19-200 Grajewo, tel. 86 261 10 33, www.stara-kuznia.pl

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

Rybczyzna: Bar "Rybczyzna", tel. 086 / 273 35 37

Rajgród:

- Bar "Smakosz", ul. Warszawska 39, tel. 86 272 16 66
- Smażalnia ryb, ul. Szkolna 13a
- Smażalnia ryb, ul. Warszawska 36, tel. 86 272 16 66
- Czarnawieś 44, Bar "Stach", tel. 794 347 995
- Miecze: "Delfin", tel. 086 / 273 40 02

Ruś k/Wizny: "Bar u Dany", tel. 086 / 219 62 93

Najbliższe bankomaty

Bank Spółdzielczy w Trzciannem

Liczne banki w Mońkach

Wybrani producenci żywności ekologicznej oraz produktów regionalnych

- **Jajka z wolnego chowu** od sąsiada: Adam Pezowicz, Zucielec 30, tel.: 85 73-85-003, tel. kom.: 691-561-730
- **Wędliny** z Bartłowizny, 19-110 Goniądz, ul. Nadbiebrzańska 32, tel. (085) 738 06 30 do 32, oraz z Łysek – zwykle dostępne w trzciańskich „Delikatesach” w czwartki.
- **Ser podpuszczkowy typu korycińskiego**, Mońki, ul. Tysiąclecia 4.
- **Sery korycińskie „Swojskie”**: 504 05 03 06; Rodzina Szamreto, Aulakowszczyzna 25, 16-140 Korycin, tel: 85 72-19-349; Anna i Tomasz Nietupscy, Goszczyna 3a, 16 – 140 Korycin; Lengiewicz Teresa, Aulakowszczyzna 11, 16 – Korycin, 085 72 19 336; Sakowicz Jolanta, Bobrówka 68, 085 7168 260; Agnieszka Gremza, 16-140 Korycin, Szumowo 10, tel/fax: 85 721 93 23, kom. 503 057 016, email: gremza@op.pl.
- **Masło wiejskie**. Wyrabiane w gospodarstwie ekologicznym jest tradycyjnym sposobem ze śmietanki z mleka od polskich czerwonych krów. Dostępne także masło czosnkowe, z ziołami, w zależności od sezonu. **Nadnarwiański Ser Podpuszczkowy** z Rogowa. Ser produkowany w gospodarstwie ekologicznym z mleka od krów rasy polskiej czerwonej, które wypasają się w Narwiańskim Parku Narodowym. Ser produkowany jest w kilku smakach: z miętą, czosnkiem, majerankiem, gorczycą, melisą, pokrzywą, szczypiorkiem, papryką, pieprzem, oregona, bazylią, oraz na zamówienia klientów. Sery są świeże i dojrzałe. Oprócz serów twardych wyrabiane są na zamówienie twaróg, sery białe i „klinki”. Teresa i Janusz Sakowicz, Rogowo 39, 16 – 070 Choroszcz, 085 717 19 36, 0 695 670 600
- **Ser Narwiański** - produkowany z mleka krowiego, z dodatkiem podpuszczki bez chemii i konserwantów. Produkowany jest w pięciu smakach: śmietankowy, z kminkiem, z gorczycą, z ziołami prowansalskimi, czosnkowy i majerankowy. Są to sery dojrzewające. Na każdym etapie produkcji mają swoich zwolenników. Mają długi okres przydatności. Ser można kupować przez cały rok w sklepiku przy serowni. Leszek Popko, Kościuki 27, 16 – 070 Choroszcz, 085 717 12 55, 0 504 941 591, 0 501 521 884,

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

narwiańskie_przysmaki@wp.pl, www.narwianskieprzysmaki.eu

- **Sękacz** wypiekany sposobem tradycyjnym na naturalnym ogniu drewna liściastego. Receptura pochodzi z tradycji rodzinnej. Danuta i Jan Kułak, Hamulka 9, 16 – 200 Dąbrowa Białostocka, 85 712 90 09, 607 192 445, kulak@hamulka.pl, www.hamulka.pl
Nagroda Marszałka Województwa Podlaskiego za najciekawszy produkt rękodzieła charakteryzującego tradycję Doliny Biebrzy na Biebrzańskich Targach Ginących Zawodów Rękodzieła w 2008 roku.
- **Babka ziemniaczana** – do zamówienia u p. Halinki Pezowicz - laureatki wielu kulinarnych konkursów (w 2004 zdobyła I miejsce w konkursie „Nasze kulinarne dziedzictwo” za nalewkę żurawinową; w 2005 roku zajęła w/w konkursie III miejsce za mazurska moczony a w 2003 roku III miejsce za chleb biebrzański) a jej główną specjalnością są niezapomniane nalewki, wypieki chleba, bab ziemniaczanych i ciast.
- **Pierogi, pączki, inne smakołyki kuchni domowej** – do zamówienia u Broni Kowalskiej, tel. 603408802, Gugny.
- **Warzywa ekologiczne:** ziemniaki, buraki, marchew, cebula, pory i inne. Sylwester Sztukowski, Krasnoborki 5, 16-310 Sztabin, tel. 665 291 273
- **Kwaszone Ogórki znad Narwi "Narwiańskie"**. VITA-SMAK Krzysztof Zagórski, Grupa producencka: Stowarzyszenie Producentów Warzyw i Kwaszonek "Warzywa Narwiańskie", Śliwno 11, 16-070 Choroszcz, 085/ 717-11-07, vita-smak@o2.pl
- **Kruszewski ogórek herbowy. Kruszevska kapusta kiszona.** Zagórski Kazimierz, Stowarzyszenie "Kruszewskie Warzywa Herbowe", Kruszewo 58, gm. Choroszcz, tel (85) 717-10-85, tel kom. 0 660 418 222
- **Chleb żarnowy.** Piecze się go w tradycyjnym piecu opalonym drewnem. **Słonina solona. Szynka. Połędwica. Kaszanka. Ser kozi.** Grażyna Zaniewska, Maławicze Górne 11, 16 – 100 Sokółka, 085 711 70 37, 0 608 015 368, grazynazaniewska@poczta.onet.pl, www.sokolka.pl/malawicze_gorne.htm
- **Sękacz. Mrowisko.** Jerzy i Lidia Andraka, ul. Młodych 12, 16 – 150 Suchowola, 085 712 43 22, mandraka@wp.pl, www.sekacz-suchowola.com.pl
- **Pączki babuni. Soczewiaki. Śmieciuchy – robione z ziemniaków. Gryczanki. Kwas chlebowy.** Cieśluk Krystyna, ul. Kościelna 16, 16 – 315 Lipsk, 087 642 35 99
- **Miód gryczany.** Katarzyna i Jacek Szomko, ul. Sikorskiego 66 A, Sokółka, 0 600 197 748 - Laureat III nagrody na VII Biesiadzie Miodowej w 2006 roku za najlepszy miód w Kurowie.
- **Miód leśny. Miód lipowy.** Jest to miód z terenów Puszczy Knyszyńskiej. Czesław Rysiejko, Słomianka 26, 16 – 124 Sidra, 085 721 12 72, 0 607 49 88 40, Krzysztof.rysiejko@wp.pl
- **Miód lipowy.** Miód ten zawiera znacznie większą zawartość sacharozy w porównaniu do innych miodów. **Miód gryczany.** Miodu tego używa się do wyrobu miodu pitnego. Miód z Kresów. Trzy słoiki miodów po 250 g (gryczany, kremowy i wielokwiatowy). Złoty medal za najsmaczniejszy miód w Kurowie. Wojciech Zajkowski, Gospodarstwo Pasieczne „Bartnik Sokólski”, Ul. Wschodnia 15, 16 – 100 Sokółka, 0 601 979 331,
- **Miód gryczany. Miód mniskowy.** Nagroda Marszałka Województwa Podlaskiego w kategorii Miód Publiczności na VIII Biesiadzie Miodowej w Kurowie 2007 roku. Gołko Ryszard, Ul. Lewickiego 18, 16 – 100 Sokółka, 085 711 27 76, 0 695 897 667,

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

- **Palcówka wiejska. Słonina wędzona. Szynka wędzona.** Jerzy Sokół, Śliwno, 16 – 070 Choroszcz
- **Pierekaczewnik** - ciasto makaronowe, wielowarstwowe z farszem mięsnym lub serem białym lub z jabłkami. Produkt jest dostępny cały rok w gospodarstwie „Tatarska Jurta” w Kruszynianach. Żaneta Bogdanowicz, Kruszyniany 58, 16 – 120 Krynki, 085 749 40 52, dzenneta@wp.pl, www.kruszyniany.pl.

Wybrani licencjonowani przewodnicy po BPN

Cennik usług ustalają indywidualnie przewodnicy.

- Godlewska Marianna, 87 641 30 26, e-mail: belfer7@wp.pl
- Jakubiak Katarzyna, 85 749 55 95, 691 561 730, e-mail: kjakub@op.pl
- Józwiak Barbara, E, R, 86 272 48 69, 606 306 847
- Karniej Anna, 85 716 48 82, 603 470 521, www.annakarniej.neostrada.pl, e-mail: anna.karniej@neostrada.pl
- Łajewska Ewa, EE, 602 674 652, ewachilecka@interia.pl
- Maria Świerzbinińska, 85 716 28 71, 515 095 208, e-mail: marysiaswierzbinska@wp.pl
- Mazurek Łukasz, EE, 85 674 3722, 501 797 251, lukasz@wildpoland.com, www.wildpoland.com
- Mydlińska Anna, 86 272 73 29, 508 244 805, e-mail: annamyd@interia.pl
- Mydliński Andrzej, 86 272 73 29; 508 244 805
- Pierwienis-Laskowska Katarzyna, DD, E, 508 109 800, nemeti@tlen.pl www.sledzikbialostocki.pl
- Polakowski Michał, E, 604 108 003, e-mail: polnocne.podlasie@gmail.com
- Ramotowska Katarzyna, E, D, 85 738 07 85, 604 304 221, eco-travel@biebrza.com, www.biebrza.com
- Szepiel Adam, R, 85 653 00 08, 602 450 693, e-mail: rotmistrz.adam@neostrada.pl
- Wiatr Artur – Sylwester, EE, 85 738 03 66, 604 065 162, www.biebrza-explorer.pl, e-mail: it@biebrza-explorer.pl
- Wróblewski Włodzimierz, DD, E, S, 85 738 06 24, + 48 608 630 059, www.vipera@wp.pl, www.nature-explorer.pl
- Zach Janina Agnieszka, 515 794 252, www.biebrzanskawiedzma.pl, e-mail: jawiedzma5@vp.pl
- Zalewska Renata, E, 502 382 182, info@rajskistaw.com, www.rajskistaw.com

znajomość języka: D- niemieckiego, E – angielskiego, R – rosyjskiego, S – hiszpańskiego, DD - niemieckiego, potwierdzona przez Urząd Marszałkowski, EE - angielskiego, potwierdzona przez Urząd Marszałkowski.

Wybrani twórcy ludowi, rękodzielnicy, ciekawe osoby z okolicy

Pamiętajmy, że idąc na spotkanie z osobami prywatnymi będziemy ich gośćmi, często w ich prywatnym domu. Oni nie są „produktem lokalnym” na sprzedaż, lecz życzliwie i gościnnie podzielą się swoim czasem i sztuką z przybyszami. Warto taktownie zapytać czy danego dnia i ile czasu mogą nam poświęcić oraz zaproponować stosowne wynagrodzenie. Zwykle nie ma z góry ustalonej stawki za spotkanie, pokaz itp.

Często zdarza się okazja zakupu prac czy produktów od samego twórcy po bardzo korzystnej cenie. Prosimy kupujących o docenienie talentu i czasochłonności wykonania kupowanych przedmiotów. To w większości rękodzieło warte swojej ceny, a nie taśmowa produkcja maszynowa. Możemy sprawić twórcom przykrość próbując się targować i sugerując, że cena jest wygórowana. Większość cen wskazanych przez twórców naprawdę nie jest zawyżona, a bardzo atrakcyjna. Jeśli nas nie stać na zakup, lepiej po prostu zrezygnować z zakupu niż targować się do ceny poniżej wartości przedmiotu.

Doceniemy pracę, talent i życzliwość osób, z którymi się spotkamy.

- Ciborowska Grażyna, Stare Bajki 7 – rysunek (na szkłe, ołówkiem),
- Dąbrowski Tadeusz, Trzcianne, ul. Królowej Bony 6 – rzeźby ptaków biebrzańskich w drewnie,
- Dąbrowski Zdzisław – wójt gminy Trzcianne, Chojnowo,
- Golak Marian - pszczelarz, bartnik, Trzcianne,
- Górską Małgorzata – laureatka Nagrody Goldmanów (tzw. Ekologicznego Nobla), przewodniczka po Ekomuzeum na Karczaku, warsztaty tkackie, Karczak, tel. 605 072 963,
- Górski Krzysztof – kierownik biebrzańskich rezerwatów OTOP, taniec z ogniem, wypiek pieca na zakwasie, przewodnik po Ekomuzeum na Karczaku, Karczak, tel. 605 070 001,
- Gutowska Katarzyna, Trzcianne, ul. Słowackiego 3 – malarstwo (ścienne, płótno, deska), rysunek (ołówki, węgiel),
- Kalinowska Teresa, Trzcianne, ul. Nowa 10 – haft krzyżkowy,
- Kaweczyński Krzysztof - „Król Biebrzy”, Budy – „Sucha Barć”, 19-104 Trzcianne, tel. 662 336 626,
- Klepadło Mateusz, Niewiarowo 1 – rysunek ołówkiem,
- Kłosowscy Bracia Grzegorz i Tomasz – wybitni fotograficy przyrody, Nowa Wieś,
- Kobeszko Karolina, Zubole 65 – rysunek,
- Kobeszko Mirosław - "Biebrznięty meandertalczyk", wielokrotny mistrz Polski w nurkowaniu, trener kadry narodowej oraz szkoleniowiec służb dla BOR-u i antyterrorystów,
- Kowalska Bronia – „Pani na Gugnach”, szefowa „Przystanku Biebrza”. Polecamy jej wymienite pierniki (i świąteczne Chatki z Piernika), pierogi, pączki oraz warsztaty kulinarne. Gugny 2, bronia@przystanekbiebrza.pl, tel (85) 749 55 47 tel 603-408-802,
- Kulesza Janusz, Milewo 21 – malarstwo, rysunek,
- Pezowicz Halina, laureatka wielu kulinarnych konkursów (m.in. czołowe miejsca w konkursie „Nasze kulinarne dziedzictwo” za nalewkę żurawinową, mazurska moczonoego, chleb biebrzański). Dla chętnych organizuje pokazy pieczenia chleba wiejskiego, bułek drożdżowych oraz wyrabiania masła. Zucielec 30, 19-104 Trzcianne, tel.: 85/ 73-85-003, tel. kom.: 691-561-730, <http://www.agroturystykapezowicz.efirma.fm/>,

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

- Rafałko Kazimierz, Niewiarowo 15 – rzeźby ptaków w drewnie,
- „Szamański Krąg”, czyli jedna z największych "psiarni" tradycyjnych psów zaprzęgowych w naszym kraju. Krynica 44, 19-104 Trzciannie, szamanski.krag@sleddog.pl, Greta Rogoz - tel. 511067351, Wojciech Syguła - tel. 500610321,
- Tuszyński Zdzisław – rzeźbiarz realistycznych ptaków w drewnie, Dziękonie,
- Wierzbicka-Rusiecka Joanna - reporterka radiowa, wydawca ogólnopolskiej prasy podziemnej, niezależna publicystka, filmowiec i organizator Międzynarodowego Festiwalu Filmów Przyrodniczych im. Braci Wagów, Trzciannie
- Zach Agnieszka - „Wiedźma Biebrzańska”, e-mail: jawiedzma5@vp.pl, tel. 515 794 252.

Twórcy lokalnych pamiątek

Uprzejmie prosimy kupujących o docenienie talentu i czasochłonności wykonania kupowanych przedmiotów. To w większości rękodzieło warte swojej ceny, a nie taśmowa produkcja maszynowa. Możemy sprawić twórcom przykrość próbując się targować i sugerując, że cena jest wygórowana. Większość cen wskazanych przez producentów naprawdę nie jest zawyżona, a bardzo atrakcyjna. Jeśli nas nie stać na zakup, lepiej po prostu zrezygnować z zakupu niż targować się do ceny poniżej wartości przedmiotu. Także na lokalnym jarmarku stosujemy własne zasady Fair Trade.

Prosimy także o zwrócenie uwagi na opakowanie zakupu i odmowę opakowania nie-ekologicznego jeśli nie jest ono niezbędne.

- Baranowski Mieczysław – ludowe drewniane łyżki, Zamczysk 10, tel. 85 710 93 21,
- Chomiczewski Sławomir - drewniane miski, Lipsk, ul. Pusta 17/3, tel. 87 642 36 42,
- Cieśluk Krystyna – lipskie pisanki batikowe, haft, koronka, Lipsk; ul. Kościelna 16; tel. 87 6423599,
- Dąbrowski Tadeusz – ludowe rzeźby ptaków biebrzańskich w drewnie, Trzciannie, ul. Królowej Bony 6,
- Hulewicz Mieczysław – wyroby kowalskie, Czarna Wieś Kościelna, ul. Sosnowa 4 a, tel. 85 7109089,
- Kalinowska Teresa – haft krzyżykowy, Trzciannie, ul. Nowa 10,
- Kochanowska Alicja – ludowa wełniana tkanina dwuosnowowa, Janów, ul. Nadrzeczna 3, tel. 85 721 60 36,
- Krupowicz Filomena – ludowa wełniana tkanina dwuosnowowa, Janów, ul. Sokóleńska 50, tel. 85 721 61 28,
- Kudrewicz Jan – ludowa ceramika (w tym „siwa”), Czarna Wieś Kościelna, ul. Sosnowa 19, tel. 85 710 90 85,
- Kwaśna Genowefa - haftowane figurki zwierząt – ul. Batorego 20/7, Lipsk tel. 87 642 21 85,
- Malewicka Helena – ludowa wełniana tkanina dwuosnowowa, Nowokolno, tel. 85 721 60 62,
- Mydliński Andrzej – kuchenne łopatki z rzeźbionymi ptasimi motywami, Koszarówka, tel. 86 2727329,

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

- Myśliwiec Ryszard - ludowe rzeźby bocianów, kol. Kamienna Stara, 16-200 Dąbrowa Białostocka, tel. 692 58 69 85,
- Piechowscy bracia - ludowa ceramika (w tym „siwa”), Czarna Wieś Kościelna, ul. Piękna 27 i 27 a, tel. 85 710 90 74, 710 91 34,
- Pryzmont Teresa – ludowa wełniana tkanina dwuosnowowa, kol. Wasilówka 19, tel. 85 7216364,
- Purta Dionizy – rzeźbiarz ludowy (ptaki, anioły), Białystok; Poleska 17/99; tel. 85 675 35 45,
- Rafałko Kazimierz – rzeźby ptaków w drewnie, Niewiarowo 15,
- Ramotowska Katarzyna - rzeźby „Płaszczaki Przytulanki” – Goniądz, tel. 85 738 07 85,
- Sieńko Ludgarda – ludowa wełniana tkanina dwuosnowowa, Janów, ul. Sokółka 8, tel. 85 7216174,
- Skubich Zygmunt – plecione kosze wiklinowe, Budne 20; tel. 85 738 06 95,
- Szałkowski Piotr – rzeźba ludowa w drewnie, Sokółka, ul. Mickiewicza 22, tel. 85 7115332,
- Sztukowska Genowefa – lipskie pisanki batikowe, Lipsk; ul. Ogrodowa 5; tel. 87 6423797,
- Teśluk Marianna – ludowe, haftowane makatki, Łomża; ul. Ks. Janusza 12/59; tel. 86 2187433,
- Trochimowicz Janina - korowaje (dekoracyjne a nie spożywcze), ul. Aleja 400-lecia 44, Lipsk, tel. 87 6422207,
- Tuszyński Bogdan – realistyczne rzeźby ptaków, Dziękonie 9; tel. 85 7164998.

Zwiedzanie Twierdzy Osowiec

Muzeum Twierdzy Osowiec oraz trasy turystyczne Fortu I-go znajdują się na terenie jednostki Wojska Polskiego. Zwiedzanie tych obiektów może odbywać w zorganizowanych grupach, wyłącznie po uprzednim umówieniu się z przewodnikiem z Osowieckiego Towarzystwa Fortyfikacyjnego (OTF) pod nr telefonu **600 941 954**.

Biebrzański Park Narodowy jest właścicielem Fortu IV, gdzie wyznaczono ścieżkę edukacyjną Wokół Fortu IV Twierdzy Osowiec, którą można zwiedzać na ogólnie obowiązujących zasadach na terenie BPN (m.in. po wykupieniu biletów wstępu do parku).

Fort II (Zarzeczny) zlokalizowany w pobliżu ścieżki edukacyjnej Kładka jest własnością Starostwa Powiatowego w Mońkach. Zwiedzanie obiektu jest zabronione ze względu na zły stan techniczny i groźne dla zdrowia wypadki, którym ulegali w przeszłości turyści.

Polecane wydarzenia w okolicy w 2012 r:

Rok 2012 został uznany w Biebrzańskim Parku Narodowym „Rokiem Dzikich Łąk”.

2 luty – Święto Matki Bożej Gromnicznej. Świątowy Dzień Mokradeł.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

11-12 lutego 2012 – Wszechnica Biebrzańska "Turysta na Mokradłach – przyjaciel czy intruz?" i obchody Światowego Dnia Mokradeł obchodzonego w tym roku pod hasłem „Turystyka na Mokradłach: wspaniałe przeżycie. Odpowiedzialna turystyka wspiera przyrodę i ludzi”.

18-19 lutego 2012 – „Ostatki”

21 luty 2012 – Zapust w Radziłowie

21 marca - Pierwszy Dzień Wiosny. Dzień Wierzby

22 marca – Dzień Wody

1 kwietnia 2012 – Niedziela Palmowa, Międzynarodowy Dzień Ptaków

1 - 7 kwietnia? - Tydzień Czystości Wód

22 kwietnia - Międzynarodowy Dzień Ziemi

1 maja 2012 – Targi Rękodzieła i Sztuki Ludowej „100 Pomysłów dla Biebrzy” w Osowcu-Twierdzy (I)

9 maja - Międzynarodowy Dzień Sprawiedliwego Handlu

12-13 maja 2012 (drugi weekend maja) - Światowy Dzień Ptaków Wędrownych w tym roku pod hasłem „Ptaki wędrowne i ludzie – razem na przestrzeni czasu”

19-12 maja 2012 - Złot Klubu Ptaków Polskich w Goniądzu

22 maja - Międzynarodowy Dzień Bioróżnorodności. Dzień Praw Zwierząt.

24 maja - Europejski Dzień Parków Narodowych

27 maja 2012 – Zielone Świątki

31 maja - Dzień bociana białego

czerwiec – Jarmark sztuki ludowej na Św. Jana (Białystok)

1 czerwca - Dzień Lasu i Zadrzewień

5 czerwca - Dzień Ochrony Środowiska

6 czerwca - Dzień Bez Samochodu

7 czerwca 2012 – Boże Ciało

23/24 czerwca 2012 – Noc Świętojańska

29-30 czerwca – 1 lipca 2012? - Uroczystość Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Odpust w Trzciannem

15-16 lipca 2012? – Opust MB Szkaplerznej w Trzciannem

22 lipca 2012 - XVI Dni Trzciannego i VIII Przegląd Rękodzieła i Twórczości Ludowej Podlasia (Trzciannie)

11-15 sierpnia – Festiwal Domu – Spotkania z dziedzictwem kulturowym Tykocina

15 sierpnia - Uroczystość Matki Bożej Zielnej

16 sierpnia - Rocznica pacyfikacji wsi Grzędy (Czerwone Bagno) z 1943 r.

25 sierpnia 2012 - Mistrzostwa Polski i Mistrzostwa Europy w Koszeniu Bagiennych Łąk dla Przyrody „Biebrzańskie Sianokosy” – Biebrzański Park Narodowy (Długa Luka)

26 sierpnia 2012 - Targi Rękodzieła i Sztuki Ludowej „100 Pomysłów dla Biebrzy” (II) – Osowiec-Twierdza

25-26 sierpnia – Podlaska Biesiada Miodowa (Kurowo)

2 września - Międzynarodowy Dzień Ogórka (Kruszewo)

8 września – Matki Bożej Siewnej

8 września – uroczystości z okazji 73 rocznicy Bitwy pod Wizną, Góra Strękowa

16 września - Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej

18 września - Międzynarodowy Dzień Turystyki

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

19 września - Dzień Dzikiej Fauny, Flory i Naturalnych Siedlisk
18-20 września? - Sprzątanie Świata
22 września - Europejski Dzień bez Samochodu
6-7 października 2012 (pierwszy weekend października) - Europejskie Dni Ptaków.
4 października - Dzień Św. Franciszka - patrona przyrody i ekologów. Dzień Ochrony Zwierząt.
4-11 października? - Światowy Tydzień Zwierząt
10 października - Święto Drzewa
14 listopada - Dzień Czystego Powietrza
21 listopada - Światowy Dzień Życzliwości
25 listopada - Dzień Bez Futra
28 listopada - Dzień Bez Zakupów
20 grudnia - Dzień Ryby

Każda środa i sobota - lokalny targ w Mońkach
Około Św. Michała (29.09) - Wystawa i Targ Koni Sokólskich w Mońkach
Każda pierwsza niedziela miesiąca - Jarmark staroci i rękodzieła ludowego w Kiermusach

Parafia Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Trzciannem

Msze święte:

niedziele: 07:00; 09:30; 10:45 (Bajki) ; 12:15; 17:00;

święta: 07:00; 09:30; 17:00;

dni powszednie: 07:00; 17:00

Rozkłady jazdy

KOLEJ

Trasa Białystok – Mońki: 05:33 (na 06:16); 06:09 (na 06:48); 12:50 (na 13:26); 14:40 (na 15:31); 16:53 (na 17:39); 18:48 (na 19:34).

Trasa Mońki – Białystok: 06:18 (na 07:09); 08:46 (na 09:29); 15:00 (na 15:37); 15:57 (na 16:43); 17:43 (na 18:28); 22:38 (na 23:15).

Uwaga! Przed podróżą warto sprawdzić, czy w danych dzień pociąg kursuje.
Informacja PKP - tel. 194 36, 85 673 35 24

AUTOBUS

prywatna linia autobusowa „KURIER”- JANKOWSCY

Trasa: Mońki – Białystok – Mońki

19-100 MOŃKI ul. BIAŁOSTOCKA 29, tel. 85 7162191, <http://monki.com.pl/kurier.htm>

Uwaga! Nie kursuje w niedziele i święta.

DWORCE I PRZYSTANKI	GODZINY ODJAZDU DO BIAŁEGOSTOKU						
MOŃKI ul. Dworcowa	4:50	6:50	9:35	11:25	13:40	15:30	17:30
DZIĘKONIE	4:55	6:55	9:40	11:30	13:45	15:35	17:35
CZECHOWIZNA PKP	4:57	6:58	9:42	11:32	13:47	15:37	17:37
CZECHOWIZNA	4:59	7:00	9:44	11:34	13:49	15:39	17:39
KNYSZYN	5:04	7:03	9:49	11:39	13:54	15:44	17:44
CHRABOŁY	5:10	7:09	9:55	11:45	14:00	15:50	17:50
MYŚLIWIEC	5:12	7:11	9:57	11:47	14:02	15:52	17:52
KOZIŃCE	5:14	7:13	9:59	11:49	14:04	15:54	17:54
OBRUBNIKI	5:16	7:15	10:01	11:51	14:06	15:56	17:56
KRYNICE	5:18	7:17	10:03	11:53	14:08	15:58	17:58
GNIŁA	5:19	7:18	10:04	11:54	14:09	15:59	17:59
DOBRZYŃIEWO	5:21	7:20	10:06	11:56	14:11	16:01	18:01
FASTY	5:26	7:25	10:11	12:01	14:17	16:06	18:06
FASTY KOMBINAT	5:28	7:27	10:13	12:03	14:18	16:08	18:08
B – stok Szosa Etcka	5:30	7:29	10:15	12:05	14:20	16:10	18:10
B – stok J. Pawła II	5:33	7:32	10:18	12:08	14:23	16:13	18:13
Przys. MPK obok PKS	5:40	7:40	10:25	12:15	14:30	16:20	18:20

DWORCE I PRZYSTANKI	GODZINY ODJAZDU DO MONIEK						
Przys. MPK obok PKS	5:45	7:50	10:30	12:30	14:35	16:30	18:30
B – stok J. Pawła II	5:52	7:57	10:37	12:37	14:42	16:37	18:37
B – stok Szosa Etcka	5:56	8:01	10:41	12:41	14:46	16:41	18:41
FASTY KOMBINAT	5:59	8:04	10:44	12:44	14:49	16:44	18:44
FASTY	6:00	8:05	10:45	12:45	14:50	16:45	18:45
DOBRZYŃIEWO	6:05	8:10	10:50	12:50	14:55	16:50	18:50
GNIŁA	6:07	8:12	10:52	12:52	14:57	16:52	18:52
KRYNICE	6:09	8:14	10:54	12:54	14:59	16:54	18:54
OBRUBNIKI	6:11	8:16	10:56	12:56	15:01	16:56	18:56
KOZIŃCE	6:12	8:17	10:57	12:57	15:02	16:57	18:57
MYŚLIWIEC	6:14	8:19	10:59	12:59	15:04	16:59	18:59
CHRABOŁY	6:16	8:21	11:01	13:01	15:06	17:01	19:01
KNYSZYN	6:21	8:26	11:06	13:06	15:11	17:06	19:06
CZECHOWIZNA	6:26	8:31	11:11	13:11	15:16	17:11	19:11
CZECHOWIZNA PKP	6:28	8:33	11:13	13:13	15:18	17:13	19:13
DZIĘKONIE	6:30	8:35	11:15	13:15	15:20	17:15	19:15
MOŃKI – ul. Dworcowa	6:35	8:40	11:20	13:20	15:25	17:20	19:20

Rozkład PKS Trzcianne

Miejscowość	Odjazdy							
Białystok	przez: Knyszyn							
	05:53	Normalny F	10:18	Normalny F	13:33	Normalny L	17:18	Normalny S
Krynica	przez: Borsukówka, Dobrzyniewo Kościelne							
	05:52	Normalny C L	08:40	Normalny B U	15:44	Normalny B U		
Mońki	przez: Oliszki							
	07:18	Normalny F	07:20	Normalny S	07:40	Normalny S	08:19	Normalny A
Mońki	przez: Wilamówka, Oliszki							
	11:59	Normalny + U	12:25	Normalny F	13:53	Normalny S	14:51	Normalny S
Mońki	przez: Wilamówka, Oliszki							
	15:10	Normalny S	15:49	Normalny S	16:38	Normalny S	17:29	Normalny C L
Mońki	przez: Wilamówka, Oliszki							
	17:33	Normalny F						
Mońki	przez: Wilamówka, Oliszki							
	07:03	Normalny S	12:19	Normalny F				
Mońki	przez: Wilamówka, Oliszki							
	14:56	Normalny S						

Oznaczenia	
+	kursuje w dni świąteczne /niedziele i święta/
A	nie kursuje w niedziele i święta
B	KURSUJE CODZIENNIE OPRÓCZ SOBÓT i 2V. VI
C	KURSUJE W SOBOTY, NIEDZIELE, ŚWIĘTA ORAZ 2V, I PIĄTEK PO BOŻYM CIELE
F	KURSUJE W DNI ROBOCZE OPRÓCZ 2.V, I PIĄTKU PO BOŻYM CIELE
L	nie kur. w I i II dzień Św. Boż. Nar. i Wiel. oraz w Nowy Rok.
S	Kursuje w dni nauki szkolnej
U	nie kursuje 25.12, 1.01 i w I dzień Świąt Wielkanocnych

Miejscowość	Odjazdy								
Białystok	06:45	Normalny 5 7 1	07:35	Pośpieszny L P	08:38	Normalny R	09:01	Normalny 7	
	09:55	Normalny U	13:04	Normalny 1 2 3 4	13:06	Normalny 5 6 7			
	przez: Knyszyn								
	04:30	Normalny F	05:35	Normalny F	08:15	Normalny F	08:35	Normalny L1	
	07:30	Normalny S	07:45	Normalny F	08:20	Normalny S	08:25	Normalny C	
	08:45	Normalny F H	10:15	Normalny F	11:15	Normalny L1	12:20	Normalny L1	
	14:25	Normalny C U	14:50	Normalny F	15:15	Normalny + L1	15:50	Normalny F	
	16:20	Pośpieszny U P	17:15	Normalny 62 U	17:15	Normalny + U	17:15	Normalny F	
	18:15	Normalny + L1	19:00	Normalny F	19:15	Normalny 62 L1			
	przez: Jasionówka								
	06:20	Normalny S	14:00	Normalny F	16:10	Normalny B L1			
	przez: Ciesze								
	09:10	Normalny 62							
	przez: Trzcianne, Knyszyn								
05:35	Normalny F	10:00	Normalny F	13:15	Normalny L1	17:00	Normalny S		
przez: Jaświły, Knyszyn									
07:35	Normalny S								
przez: Trzcianne, Borsukówka, Dobrzyniewo Kościelne									
05:35	Normalny C L1	08:20	Normalny B U	15:25	Normalny B U				
przez: Jaświły, Jasionówka, Knyszyn									
06:50	Normalny 62	06:50	Normalny L1 +						
przez: Jaświły, Bobrówka, Knyszyn									
05:35	Normalny F								
przez: Peńskie, Krypno Kościelne, Borsukówka, Dobrzyniewo Kościelne									
04:55	Normalny 62	05:55	Normalny S @	07:50	Normalny S				

Trzcianne	05:35	Normalny F	05:35	Normalny C L1	06:45	Normalny S	08:20	Normalny B U
	10:00	Normalny F	13:10	Normalny S	13:15	Normalny L1	14:50	Normalny S
	15:25	Normalny B U	17:00	Normalny S				
	14:25	Normalny S						

przez: Oliszki

Oznaczenia	
+	kursuje w dni świąteczne /niedziele i święta/
1	kursuje w poniedziałki
2	KURSUJE WE WTORKI
3	KURSUJE W ŚRODY
4	KURSUJE W CZWARTKI
5	kursuje w piątki
6	KURSUJE W SOBOTY
62	KURSUJE W SOBOTY ORAZ 2 V, 24 CZERWIEC
7	kursuje w niedziele
@	KURSUJE ULICĄ ANTONIUKOWSKĄ
B	KURSUJE CODZIENNIE OPRÓCZ SOBÓT I 2V 24.VI
C	KURSUJE W SOBOTY, NIEDZIELE, ŚWIĘTA ORAZ 2V, I PIĄTEK PO BOŻYM CIELE
F	KURSUJE W DNI ROBOCZE OPRÓCZ 2.V, I PIĄTKU PO BOŻYM CIELE
H	kursuje w okresie wakacji i ferii szkolnych
L	nie kursuje w I i II dzień B. Narodzenie i Wielkanocy oraz w Nowy Rok
L1	nie kur. w I i II dzień Św. Boż. Nar. i Wiel. oraz w Nowy Rok.
P	KURS POSPIESZNY
R	kursuje od poniedziałku do soboty
S	Kursuje w dni nauki szkolnej
U	nie kursuje 25.12, 1.01 i w I dzień Świąt Wielkanocnych
false	NIE KURSUJE 25,26 GRUDNIA, 1 STYCZNIA I DWA DNI WIELKANOCY

Rozkład jazdy przez telefon: 703 402 802

Informacja PKS Białystok: 85 744 41 24, z telefonów stacjonarnych: 19316.

Przydatne numery:

Gminny Ośrodek Zdrowia w Trzciannem – tel. 668877588,

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ewa Adamkiewicz – tel. 85 738 52 01,

Parafia katolicka w Trzciannem – tel. 85 738 50 08, 85 738 50 94, www.parafiatrzcianne.pl,

Delikatesy w Trzciannem, Helena Kamińska - tel. 85 738 51 72,

Stacja paliw w Trzciannem – 85 7492440,

Urząd gminy Trzcianne – tel. 85 738 50 56, www.trzcianne.pl,

Ośrodek Edukacji i Zarządzania Biebrzańskiego Parku Narodowego w Osowcu-Twierdzy – tel. 85 738 06 20, 738 30 00, 85 738 30 22, www.biebrza.org.pl.

www.karczak.pl
Mamy zielone pojęcie!

Ważne numery

- 112 – numer alarmowy
- 999 – pogotowie ratunkowe
- 998 – straż pożarna
- 997, 85 727 93 33 – policja
- 601 100 100 – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
- 991 - pogotowie energetyczne

Straż Biebrzańskiego Parku Narodowego: 606 634 795, 606 148 312 - każde zauważenie łamania przepisów obowiązujących w parku narodowym, od zakłócania ciszy po kłusownictwo, pożary, kopanie rowów, ruch pojazdów poza wyznaczonymi drogami, wysypiska śmieci itd.

Punkty alarmowania przeciwpożarowego w Biebrzańskim Parku Narodowym:

85 7380620, 7383000 wew. 229, 85 7383002, 606 148 317 – Konserwator Basenu Dolnego - Nadleśniczy inż. Bogusław Zieliński, 606 634 795 - Straż Parku.

Znalezienie rannego lub martwego dzikiego zwierzęcia/potrącenie zwierzęcia:

- Straż Biebrzańskiego Parku Narodowego: 606 634 795
- Komendant Straży BPN: 606 148 312
- Nadleśnictwo Knyszyn: 85 727 82 11, Straż Leśna: 609 558 006
- Nadleśniczy Nadl. Knyszyn, p. Edward Komenda: 604 493 889

Małgorzata Górską – 605 072 963
Krzysztof Górski – 605 070 001

www.karczak.pl
Ostatnia aktualizacja: Małgorzata Górską, 11/09/2012
na podstawie strony internetowej Biebrzańskiego Parku Narodowego, innych www oraz informacji własnych.

Wydrukowano na papierze ekologicznym (NAUTILUS, 100% recykling,
certyfikaty: Unijny certyfikat ekologiczny, Green range, Blue Angel).